

21301

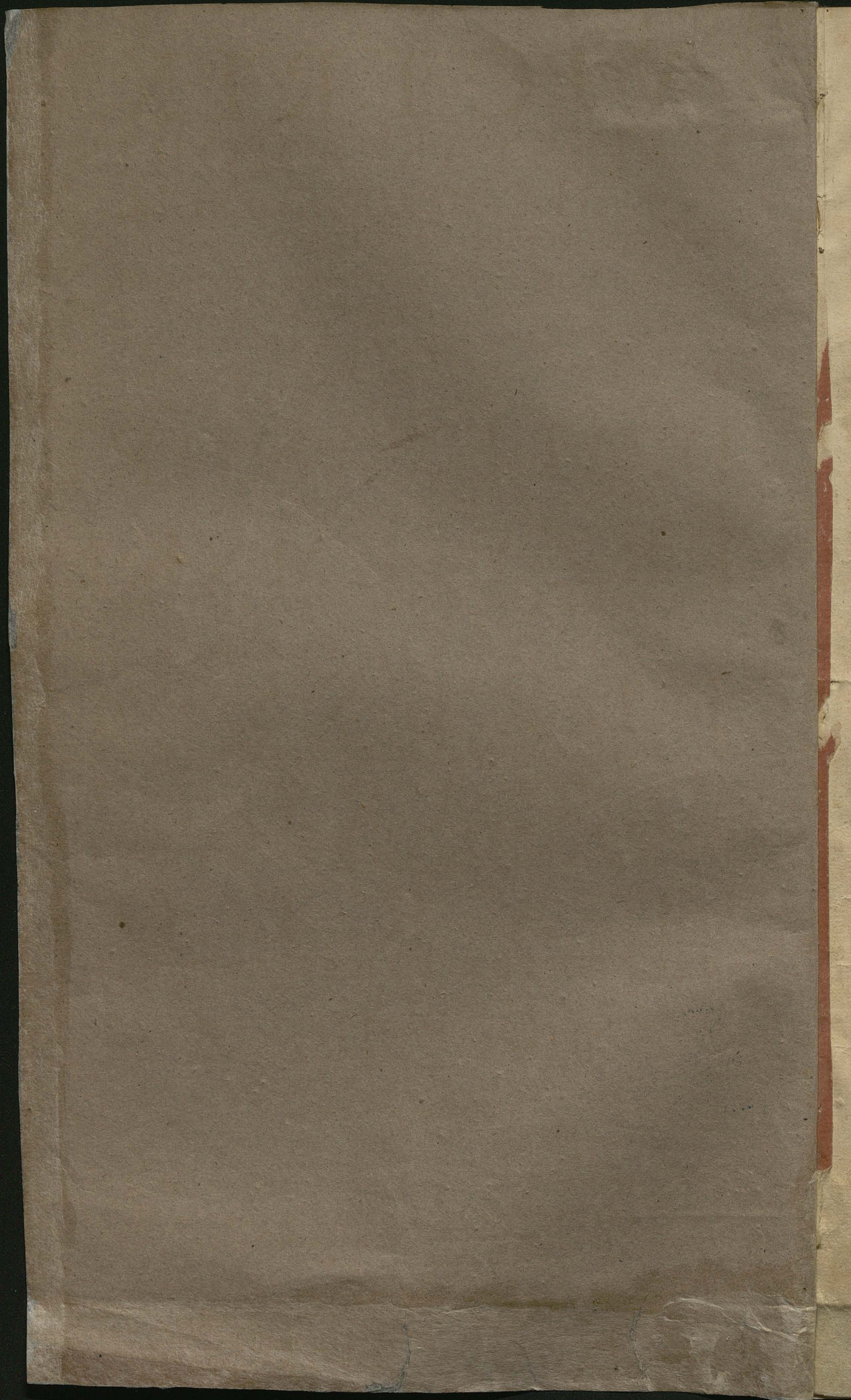
Przyjemski Alexander
Carlo Teresina.

Wosiński Antonii Petri: Vixit in maiestate amori.

PANEG. et VITAE

Polon. Fol.

N°. 1057

VICTRIX
MAIESTAS AMORIS,
DE TRIUMPHALI ASCIA,
EXPANSIS HEROIDIS PRZYIEMSCIANÆ MANIBVS,
Coronatum Rosis & Gemmis Trophæum,
ERIGENTIS.

Ad Splendidissimum Actum Nuptialem,
ILLVSTRISSIMORVM NEOSPONSORVM,
ILLVSTRISSIMI & MAGNIFICI DOMINI,

D. ALEXANDRI

à P R Z Y I M A

PRZYIEMSKI,

REGNI POLONIÆ SVBDAPIFERI,

ET
ILLVSTRISSIMÆ SPONSÆ,

TERESSIÆ,

ILLVSTRISSIMORVM ET EXCELLENTISSIMORVM PARENTVM,

D. CAROLI

DE SZCZEKARZOWICE

TARŁO,

REGNI POLONIÆ VICECANCELLARII,

ET
SOPHIÆ

IN BABIN,

Dilectissimæ Filix,

Inter festivas publicæ laetitix acclamaciones,

CRACOVIAE Celebratum,

Submissæ Venerationis, & gratulatorij applausus ergo,

M. ANTONIO PETROWOSINSKI, IN Alma Vniuersitate Cracoviensi, Philosophiæ Doctore & Professore,

Panegyrico obsequio,

In Orbis faciem,

PRODVCTA.

Anno Salutis 1692, Die 13. Mensis Ianuarij.

In Gentilitium Insigne
ILLVSTRISSIMI SPONSI & SPONSÆ.

21. 304 III

Expandit niueas Virgo PRZYIEMSCIA pālmās,
Victor in his manibus, nempè triumphat Amor.
Vicit TARŁOVIAM summā Virtute Bipennim:
Iamq̃ triumphati Vincula Cordis habet.
ASCIA nè doleas, quamuis sis Victa, triumphes,
Communes laurus, iste Triumphus habet;
Ecce triumphanti, nè desit pulchra Corona,
Purpuream Tibi fert, Herois VRSA ROSAM.

M. ANTONIO PETRO WOSINSKI, IN AIA Vniuersitate Cuius

P R O D V C T A

VICTRIX MAIESTAS AMORIS.

Rophæorum in Orbe decus speciosissimum, & quidquid inter mortales vnquam victricibus manubijs triumphale, sæculorum visu attonito spectare licuit; augustius semper & magnificentius ex amoris, quam ex Martis genio assurrexit. Sanguinem hic, cædes & incendia, fædas cadauerum strues, & hiantia corporum vulnera, vt sitit & ambit; ita ex solis nonnisi corporibus, in tabo & fauilla triumphat: at ille suauissimus in pace animorum victor, rosæ & gemmis coronatus Alcides, non Leonis Nemæi pelle hispidus, sed totus Iolen suam cogitans, mentium spolia poscit, & libertatis humanæ compedes circumfert; dum potissimã hominis partem, quæ Cælis cognata est, Intelligentiã nimirũ & Voluntatẽ, inter amantissimæ captiuitatis ergastula claudit. Triũphasse Orbem terrarũ vsq; ad Persidem & Indos, macerasse & domuisse Punico astu indomita Alpiũ iuga, victos post terga Perseos ante currum triumphalem egisse, non ideo animos est vicisse, vel mentem humanã ad caueam Baiasetis damnasse, supereminet illa fastigijs omnibus, excedit altitudinem Nubium, infert se Cælestibus cum Ganymede mensis, intrat Senaculum & Conclauẽ Divorum; domina sui, rerum humanarum arbitra, fortunæ scopulus, tyrannidis victrix, triũphata nunquam; nisi cùm ipsa animum despondisset, vel à seipsa degenerasset: nec imperij vllius patiens, nisi quod ab amantiũ manu placida venit. Cessere omnia fatis, quæ Orbi fatalia & luctuosa fuere, comminuit absq; manibus de petra excisus lapillus, aurum, argentum, æs, ferrum, & testam, in prodigijsis Babylonicæ potentia Statuis. disparuere à facie Venti vrentis Regna, quæ plurimis Monarchijs euersis steterant; nec Cæsarem suum

cellæ agnoscunt Capitolinæ, quas spolijs Gentium & auri talentis impleverat. Sed durant viuacissima, stant immobilia, perennant æternum mansura, quæ sincerus Amor, illibata gratia, animorumq; coniunctio, struxit, poliuit, cõsumauit. Licet illi quòd Gradiuo nõ licet; quia ferox est, opera eius coacta, extorta, violenta, spiritum vitæ non habens, sed furoris: nec animatur leni flamine ad Ethesias, sed turbine Aquilonari ad procellas. Miserum est viuere, inter fulmina mortis; infidum quiescere, inter hiatus & voragines periculi; formidandum ducere spiritum, in ore gladij. Illa demum vita est, illa medulla vitæ, & triumphorum felicitas; viuere, spirare, vincere, triumphare, inter dulcia mentium vnitarum spiramina, inter halcyonia pacis, inter Trophæa, Rosis & Gemmis coronati Amoris. Hoc genus victoriæ, placidum & amabile, inter Hymenæos Vestros Orbis Polonus plausu maximo excipit, **ILLVSTRISSIMI NEOSPONSI**; apud quos tota ratio victoriæ est, quam maxime vinci. Insedit truculentam belluã, **ILLVSTRISSIMA PRZYIEMSCIORVM VIRGO**, sed dirigit eam & frenat, non Vulcani lupatis; sed zonulã virgineã auro & gemmis collucente; vt ostendat quòd expansis manib; ad applausum properet. Exasciauit **ILLVSTRISSIMA TARŁOVIORVM** Bipennis, terribilem aciem suam; sed nõ vt cadant, cædua deuictorum capita; non vt Cyrus in vtre sanguineo, cruorẽ quem sitijt bibat; non vt Romanæ Secures, inter Fasces Consulares difsecandis ceruicibus micent; sed ut, splendidissimo nitore suo, alliciat ad gratiam, invitet ad triumphum. **VIRAGO RAVICIA**, supra omnes Camillas spirat, supra Penthesileas, robore masculo eminent; nec Apros Erymanthios, sed Vrsas feroces Britanniaë domat; metuenda tamen feris est, non hominibus; ad quos è spelæis & tesquis syluestribus, per coniunctissimi affectus vestigia tendit. Ad Asciam illi mellitum iter est, huc nobiles passus perurget, huc pulcherrimo tramite fertur; vt in Trophæo Connubiali, Victricem Coronati Amoris, hãc aureã Bipenni erigat Maiestatem. Opus hoc excellentissimum supra omnia Septizonia, & supra Pyramides, Arcusq; Triumphales iturum: Orbem attonitum non reddet, sed plaudentem, quia opus amoris est. Maieestas hæc, non perstringet oculos, fulgura ex altò coruscantia non mittet, nec imitabitur Iovem, cum maximè tonat. Vna Herois, tota gemmea, tota roscida, Idalio speciosa vultu; Maiestatem hãc loquetur, quam hilares gratiæ, & oracula cordium Virginei Pronuba pudoris lo-

quun.

quantur. Victrix ergo Triumphalis Ascix, prodeat hæc Bellona, non instructâ acie terrens; non castris valloq; munita, nec sæuum ciens in prælia Martem; sed placidissimo aspectu, & extensis in Cœlum manibus, hoc agens; vt protestetur, nihil se velle, nisi animorum gratias, nisi viscera cordium, & ex mutuo affectu, manubias Triumphales. Vestra hæc Illustrissimi NEOSPONSI Magnificentiæ, Vester erit triumphus, & in eo Trophæum satis heroicum; nimirum, ab Heroide PRZYIEMSCIANA erectum, satis exasciatum; nimirum, tota myriade annorum & meritorum, ab Augusta TARŁOVIORVM ASCIA perpolitum: in quo triumphabitis, nouo Amoris paradoxo, Ambo Victores & Victi; è cortina Vestra Nuptiali, à me in Orbis faciem, paranympho calami obsequio producti.

Operum ingentium prodigia, ad stuporem omnis æui elaborata, & eousq; magnificentix producta; vt animorum æstimatione capi non posse meruerint, delicatis tribuere manibus, & inter floralium curas molliores censere, piaculum esset; nisi in tot augustis, inter Semiramides & Artemisias operibus, Orbe coram id profiteri, conuicta iam olim Vetustas non erubuisset. Mares animos sequior non exuit sexus, vt Viros indole vincat, vt Endymiones & Sybaritas confundat; vt ostendat, Achillem quoq; sub peplo & tæxia condi; nec Diuam Parrhasiam, absq; ægide, galea, & sarissa, inter Cecropidas, nec Dianam, inter Ephesinas columnas, absq; venabulo spectari. Gentium dominia, bellorum fragores, victoriarum Trophæa, eductæ cælotenus, & ereptæ humanis obtutibus moles, à delicatis manibus provenêre, non ad delicias; sed ad Orbis masculinum robur, & stuporem. Delicior fuit in Adonide cerussa, in Paride chlamys, in Ganymede prætexta, quàm thorax in Bellona, chalybs in Clælia, in Cornelia virtus. Non vnus fanè sub clauo trabali ingemuit Sisara, trasfixusq; tempora ferro, æternū soporem ab illis orsus est manibus, ex quibus murænulæ & dextrariola pependerê. Non vnus, in roseo Dalilæ sinu, & cæsariem, & Cæsare maiorem Virtutem, deposuit Samson. Non vna truncum Holofernis conopeo inuoluit, vnoq; pugione, totiùs Orientis transfixit viscera Bethulix Heroïna. Verùm hæc, cruentis cædibus maduêre; & erexêre Trophæa interitu populorum formidãda. Longè illa pulchriora, & augustiora sunt; quæ dulcibus quæsitâ armis, hilaribus consumata gratijs, in Coronatum suauissimi Amo-

ris, p̄r Iunones Pronubas; surrex̄ere Trophæum. Mausolea Car-
riæ, Muri Babylonij, contra omnem Graduum contumaces; locu-
ti sunt olim Heroinas suas; sed nunc siluere æternum, & in ruderi-
bus suis, infami pedum calcaneo teruntur. Peltatæ Scytharum,
Triumphatrices, cum inani sonitu, in Tanaim suum descenderunt.
Ægyptus, pretia Regnorum in vno poculi vnione, amplius non bi-
bit, cruor, rabies, fastus, exosa mortalibus, ab immortalitate pro-
scripta sunt. At quod inuenit Amor, composuit beneuolentia,
vno mentium firmavit, ætatem habet, & sæcula vincit; atq; in
molem omnium sæculorum attollitur magnificentissimam. Hanc
Tibi RAVICIA VIRAGO, à sæculo immemorabili debet;
Antiquissima & Illustrissima DOMVS PRZYEMSCI-
ANA. Tu quidem Regios Ortus Tuos duxisti, à diuisis ex-
tremo Orbe Britannis; sed non diuiso à Sarmatis amore, qui eti-
am sub frigidissimo Axe, in bella feruentius calet. Nocuit Tibi,
quod Regum Filia fueris; quod Fraternali opum ingluuies, Te in
offam mortis destinauerit; quod Purpuram & Maiestatem Nata-
lium Tuorum induta, ad lacernam vsq; damnari coacta fueris. Sed
non nocuit innocentiae catabulum, virginitati bellua, fiduciae in
DEO ferocia, teneriori sexui, tenerior hominibus Vrsa. Hæc il-
la profecto Vrsa Cœlestis fuerat, quæ Cynosuram splendidissimam
habet, quæ curru inter sydera triumphali vehitur, quæ Cælestem in
Te Virtutem, pudicitiam nempe: profundo cultu venerata, non
tetigit, quod cæleste fuerat; & cum Tibi in voracissimum sepul-
chrum cedere debuisset; ecce quomodo facta est, in Currū gloriæ
Tuæ Triumphalem, Stupeat Orbis, mirentur sæcula, os claudat di-
gito nimum ambitiosa Vetustas; quæ plenis buccis Heroinarum
suarum prodigia crepat. Sufficit hæc vna Virgo, vt in Theatrum
& magnitudinem gloriæ prodeat, quæ ex belluis triumphat: quæ
castâ Zonulâ suâ captiuat, non vrsas sed Heroas, cui aciem suam,
non Quirineæ Secures, sed Illustrissimæ STARZARVM inclina-
uere BIPENNES. Angelicam hanc castimoniam, & castimo-
niæ victoriam, Anglia genuit, Germania excepit, Bohemia fouit,
coronauit Polonia; quidni eam ASCIA dulciter ambiat, quam Re-
giæ Virginis insignia decent: cum & ipsa, Regni in Orbe Poloni,
prima posuerit fundamenta. Sanguinis ergo Tui ILLUSTRIS-
SIME NEOSPONSE, ab hac Regia Virgine, satis augustæ cu-
næ & fasciolæ sunt; sed evolvere illas, angusti oris, & calami nō
est:

est: quem tanta sæculorum antiquitas, & superat & absorbet. Licet saltem eas, ab amabili Nomine, quia à KOCHANO VR-
SINORVM Familiæ inter Bohemos Principe, auspiciari. Pare-
bat tum Primo Coronato Capiti suo, nimirum BOLES LA O
CHABRI, Regi bellicosissimo Polonia, ponebat columnas, ad
Albim & Borysthenem, terminos dominij, sed non terminos vi-
ctoriæ. pugnabat pro Sacro Brachio, Divi Adalberti Martyris,
Otthoni Imperatori donato, brachium Divinæ potentæ excelsum;
cumq; Gentes in circuitu sentirent victorem tanti Principis Mar-
tem, læsam eius patientiam, etiam Bohemia sensit. Cum enim
BOLES L A V M, contumax Gentis illius genius irritasset; iuit
cum euaginato gladio, Bellator Princeps, in media eius viscera,
Pragaq; Regni sede occupatâ; vicinitatis iura frãgenti, vicini do-
minij iura & frena Bohemiæ imposuit. Perculerat fulmen illud
exterritas Consanguinei Populi mentes; sed & vicerat beneuoli
Principis Amor; apud quem, vt inter Primores esse mereretur, pri-
mus ad eum festinauit, Vrsinæ Familiæ Primas KOCHA NVS,
secutusq; Regem Victorem, Regiam quoq; Heroidem suam, trãs-
tulit in Poloniam, innumeris victoriarum laureis, sub inuicto Prin-
cipe coronatam. Inde VRSINI, ex Anglis & Bohemis, Sarmatæ
facti; non ij quidem, qui in Lithuanicas oras, cum Romanis Co-
lumnis exacti venerunt; sed qui spontè, Sarmaticas Oras, & No-
bilissimas mentes dilexerunt: RAVITÆq; ab eo Prouinciarum
tractu, quem Raua flumen alluit appellati, Nomen & Genus suum
Illustrissimum, per stirpes & Propagines latè diffusas produxêre.
Lucent quippè ad hæc vsq; tempora, splendidissima Arctois RA-
VICZIANÆ, Polo Sarmatico insertæ decora, in Natalib; DEM-
BINSCIORVM, GROTHORVM, GNIEVOSZORVM, lon-
go sæculorum tractu, radiantia Ceris; quorum augusta vereq; he-
roica Virtus, splendidum omne Maïestateq; suâ decorum comple-
xa; nouit semper clarum Patriæ accendere diem. Sed maximè
lucidissimæ huius Cynosuræ, per varia Orbis Europæi climata dif-
fusi splendores, in Tua concētrati Domo, magna Heroidis RAVI-
CZIANÆ Propago, singulari etiã modo intra Tui Nominis clau-
duntur ambitū, capacissimū tantorum luminū centrū Nobilissime
PRZYEMSCIORVM Sanguis. Pridem resplenduit in Te, æ-
uiternâ sui memoriâ hucusq; in animis seræ posteritatis coruscans
ingens Tux claritudinis radius; Illustrissimus olim ALBERTVS

PRZYIEMSKI Castellanus Lanciciensis an veriùs dicam ; eru-
ditâ luce, aureo virtutum & consiliorum nitore, in folio Senatus
Poloni fulgentissimus Sol. Geminavit tanti Viri splendorem, An-
tesignanus gloriæ Maiorum Tuorum, cellissimi animi dotibus,
& Senatoriæ Purpuræ fulgoribus, ceu gemmis collucens; Illustris-
simus RAPHAEL PRZYIEMSKI, âlter Castellanus Lancicien-
sis, & nomine Angelus, & salubri consiliorum medelâ verè RA-
PHAEL prudens Reipublicæ Podalyrius. Bina hæc vivis lumi-
nibus coruscantia Patriæ sydera, Gemini Fratres Tyndaridæ, Ca-
stor & Pollux tantùm Senatui Polono splendoris, tantùm lucidâ
semperq̃ serenâ virtute suâ claritudinis attulère, quantam prisca
olim Romani Senaculi Nomina, Marcelli aut Marij, nunquam
Orbi Hesperio dedère Magnificentiam. Stupet hucusq̃ attonita
Polonia, quorum tanto tempore, mirari satis haud potuit, mascu-
lum consiliorum robur, cuius labantis Patriæ sufferendo oneri
par, Maiestatemq̃ oris, non ad speciem compositam, aut superfi-
cietenùs splendidâ; grâde ostêtationis, sed leue Reipublicæ vtilitatis
argumētum: ast graui verborum instructam pondere, tanquam ex
Tripode, & animorum sententia dictam. Non finit animo efflu-
ere, aut longa temporum caligine obliterari grata Nomini illorũ
posteritas: quorum memori pectore, signatum habet, boni publi-
ci zelum, non otiosum, aut persæpe frigidum; sed mentis feruorem
pro Patriæ integritate & communi Reipublicæ bono, cuiusuis
moræ impatientem, neq̃ vlllo sinistro respectu extinguẽdum, ipsâ
Siculâ ardentiorẽ Æthna. Resplenduit tunc, augusta facies Po-
loniæ, cui adedò pulchrè renidens, sine vlla caligine, à Senatoria
PRZYIEMSCIORVM Purpura, reluxerat fulgor. effloruit can-
didiùs, à multis retro sæculis, sèper vernans semper floridum in Virili
PRZYIEMSCIORVM Toga, Sarmatarũ nomẽ; cui tã affluens, ex
Auito sanguine, perēnitatis aduenit vigor: maturuit deniq̃ in-
clitya Polonorum Virtus; cui ab illo geminato mentium Sole, ingens
consilij maturitas & perfectio. Ducit in obsequium vectigalem
honoris suo calamum, pedissequa immortalis gloriæ, centum linguis
iactabunda fama, dulcis memoriæ STANISLAI PRZYIEMSKI,
Cohortium Militarium Ducoris, omni æuo celeberrimi. Proce-
sit fortissimus hic pro Patriæ integritate, Heroum Epaminundas;
contra Moschouitiæ potentia stupendas vires, illo spiritu anima-
tus, quo magnanimum Thebanorum Ducis pectus, hostium agmi-
nibus

nibus oppositum, hucusq̄ attonitus deprædicat Orbis. Spectauerunt imperterritum contra quosuis aduersæ potentiaë impetus animi illius robur, bellorum periculis enutritam Virtutem viderunt Serenissimi Poloniarum Monarchæ, SIGISMVNDVS AVGVSTVS, & STEPHANVS BATHOREVS, quæ victricibus Palmis & trophæis Martialibus in summum deducta, tantum emittit; vt ab ipsa Regia manu sibi imposito Præfecturæ Camenecensis insigniri honore meruerit. Exstat hucusq̄ grande PRZYIEMSCIORVM virtutis exemplar, calentissimi affectûs erga Patriam vnicum documētum effusus in bello Moschouitico CHRISTOPHORI PRZYIEMSKI fortium Virorum ocelli Generosus Sanguis, cuius augustos manes à gelido Septentrione non reuoco; loquitur ille abundè quantum laudis, quātum apud posthuma sæcula amoris meruerit; cuius sitientissimū gestorum immortalium zelum cum nec hyperborei rigidi Aquilonis flatus extinguere, nec constricta Boreali frigore gelidissimi Trionis tellus liberum pectus compede glaciali coarctare valuerit; solum extinxit & obruit copiosè inundans acinaces Moschouiticos cruentum diluuium. Non poterit ergo latere etiam sub concreta brumali frigore terra fama superstes Nominis PRZYIEMSCII, imò florebit candidiùs inter albicantes niuium pruinas sanguinis eius Purpura; effusus verò pro Patria Spiritus, erit anima loquens, & spiraculum gestorum illius, ardentior igniculis Promethei contra Moschos animi eius flamma; erit lucidissima Poli Sarmatici Helice, in Gentilitijs PRZYIEMSCIORVM splendoribus, nullius obliuionis extinguenda caligine, erecta immortalis gloriaë Pharus. Hic iam assurgere, Magno Nomini Tuo minimam suadam meam in Panegyres iubet Caduceus Tuus, qui Curias Regum & Maiestatis negotia direxit, Illustrissime ANDREA PRZYIEMSKI, Marschalce Curiaë Regni, Kuninensis Koualscensis Præfecte. quātum felici regimine Tuo & multiplici cura retinuerit florem, Curiaë Regum, non vnus Panegyris, nec calami huius tenerioris, opus est. Loquatur de Te illa Maiestas Aulaë, ille Reipublicæ decor Tuo concreditus Magisterio, & sub Tua directrice manu, factus omnis splendoris omnis Magnificentiaë amplissimum theatrum. Loquatur & vocale illud animi Tui Palatium quanto splendore intus & extra decorū, quàm Magnifico opere ad stuporem sæculi elaboratum, quàm altum sublimibus Virtutum columnis, quàm conspicuum micante.

probitatis auro quàm nitidum argenteo mentis ebore, quàm pul-
chrè distinctum collucentibus rectefactorum gemmis fuerit; vt
Regia Virtutum illius, veriùs Solis Regia ignibus Cælorum æ-
mula esse videretur. Sed pondus hoc ingentium Curia Regni
laborum, non tam viribus labans; quàm annis vrgentibus cum li-
berè resignâset: post turbines & curarum procellas, halcyonia agere
constituit, & interstitia à laboribus bonis mentibus amica serua-
re animo proposuit. Verùm aliter tenacem propositi Virum Su-
perùm placita disposuêre, aliter emerita Virtus optantibus cunctis
visendum exhibuit Orbi Polono PRZYEMSCIVM; quan-
do maioribus destinatum honoribus, Senatorijs admouit Curuli-
bus, & Gnesnensis Castellanus fulgenti Purpura condecorauit.
Vbi quàm Illustris non tam honoris nouitate & accessione, quàm
potiùs splendidâ virtutum luce eminuerit; quanta Togati Senatus
particeps factus laboranti Patriæ dederit consilia quæ tamdiu antea
direxerat; Orbis de eo iudicium, & cœquam PRZYEMSCIO
Magnorum Poloniæ Senatorũ fidem appello. Suscepit pari hume-
ro, ingentes tanti Patris curas succedens Herculi Athlas, Illustrissi-
mus STANISLAVS PRZYEMSKI, Marschalcus Curia Regni
Generalis Maioris Poloniæ, Auus Tuus ILLVSTRISIME NE-
OSPONSE. Absolutissima hæc Virtutũ idea, boni publici amo-
re ardens Flaminius, veri & æqui propugnator fortissimus, tantum
æstimationis apud Principes, tantum amoris & authoritatis inter
Ciues Patriæ habuit, vt in vnico eius pectore cõpendiatos honorum
splēdores intueri nullius Zoili oculus inuideret. Quippe nec habu-
êre in tanto Heroe quò pertingerent maleuolorum tela, aut vbi
Virtutis Comes dominaretur inuidia; cum totum sibi merita PRZY-
IEMSCII vendicâssent. Cui non subito passu, aut per aliorum fa-
stidia ad honoris eluctari fastigia commune erat; sed per quæsi-
tum longo tempore Orbis Europæi cultum, per impensa Regibus
obsequia, per toties obiectam hostibus inuictam animi fortitudi-
nem, maximis emeritæ Virtutis gradibus summa honorum asse-
qui subsellia peculiare fuerat. Primus honoris illius gradus Præ-
fectura Koninensis, in pignus probatæ per tot annos Regibus dex-
teritatis in eum collata, vltroq; adeò emeritum illius caput ambi-
ens coronare; quòd nihil in illo ætatis flore, nisi Coronis dignum
agere, iudice virtute nouisset. Verùm non hîc meta aut termi-
nale non plus vltra honorum, altiùs assurgit, quem non populares

auræ,

auræ, aut Principum fauores attollunt, sed Virtus excelsa sublimat, oculisq; omnium eripiens cellissimas animi eius dotes, eò infert; quò nonnisi probitas aut rectefactorū conscientia pertingere potest. Hæc ergo dedit album calculum **STANISLAO PRZYIEMSKI**, ut post Marschalcus Curia Regni, & Maioris Poloniae Generalis dignissimus efficeretur. Gaudebat suo tam excellenti bono Maior Polonia, tam insigni Marschalco Curia Regni. viderunt magnum Iustitiæ Præsidentem Castra, æquissimum iurium & legum obseruatorem Iudicia, acerrimum Maiestatis Custodem, Regum Palatia, splendidissimum Curia Solem, Poloni Senatūs Proceres vniuersi. Floruit tanto Præsidente Iustitiæ vigor, fuit vbiq; pax & securitas publica, triumphauit deniq; in Gentilitio eius **URSINO** Astræa Virgo, quæ nè sola tantum, aut propiorem in stellato Cœli baltheo ancipiti Libræ locum haberet, aut ipsa æquam bilancem manibus gestare videretur, etiam in Sarmatico Olympo, æqui iustiq; stateram Gentilitiæ suæ Viraginis manibus pendulam effecit **PRZYIEMSCIVS**. Deniq; tanto Virtutum apparatu instructum pectus suum, & multiplici Diuæ Themidis firmatum præsidio, adeo coniunctum indissolubili charitatis vinculo Superis fidumq; **DEO** reddidit Anima illa Sancta, vt hæreditati suæ cælitus adscriptam, non Dodonæam aut fatidicam; sed Cœlorum Reginae **ZDZIESZOWIENSEM** ad Oppidū Borek syluam, pietate in Deiparam Virginem ardentem flammisq; deuotæ mentis incensum Orbi Polono exhibuerit rogam. Quippe Diuinum illud Maioris Poloniae Pantheon, tantum decoris, tantum Maiestatis à liberali **PRZYIEMSCII** manu sortitū est, vt plātationem hanc Cœlestis in terra Paradyfi non tantum primus auxerit sumtuoseq; dilatauerit, numerosa Sacerdotum coronā magnificam, iucundo concentu dulciq; harmoniā suauem, Orphæis & Amphionibus instructam reddiderit; verum etiam amplissimis gratijs & priuilegijs, Romæ à Vaticana Summorum Pontificum sede impetratis dotatam, ipsum deniq; Diuæ Virginis Paludamentū, auri & argenti effuso pondere tam graue & splendidum effecerit; ut omnes Principū gazas, omnia mundi decora, Maiestate suā liberalitate & magnificentiā **PRZYIEMSCIORVM** superasse hucusq; videatur. Inter tantos Maiorum Tuorum splendores, iuuat meminisse Bellatoris illius maximi **ALBERTI PRZYIEMSKI**, Castrorum Præfecti, post Gnesnensis Castellani, cuius genitrix im-

mortalitatis fama maior post cineres, viuaxq; virtus expers fatalis sepulchri, habet notitiam seræ posteritatis; pulsatq; dulci recollectione animum meum tonitru illud bellicum, quod fulmineo ictu toties hostilem perstrinxit aciem, quoties Polonus Mars, arma virumq; canens deterfa ferro rubigine, sæuo indueretur splendore, quoties innutrita illa Castris anima, ferrum & hosticum omne experta, Castris Regni Exercituū (quod summa virtus eius poposcit) præesse videretur, tantoq; post splendidior Polonus hic Marcellus, inter Curules Senatorias Purpuram induere meruit, quanto eandem millies in sanguine Otthomanico cruentauit. Quem, licet inuida viris fortibus fata, rapacesq; Lachesis manus, sarcophago mortalitatis inuolutum, Coronis & Palmis victricibus, Purpura deniq; & vita spoliatum è medio Reipublicæ sustulerint, non omnem tamen illius memoriam mortis caligo deleuit, non omnem partem gloriæ, prædatrix Libitina abstulit. Viuit ille meliore, sui parte etiam post funera superstes, quem Bellatrix tanti Martis Amazon, iustis à morte eximit vindicijs, Illustrissima SOPHIA de Przeyma Nobilissimus Magni Sanguinis flos, transfususq; in bonam mentem Generosi Patris spiritus, heroicarum virtutum, imago, Matronarum ævi illius decus & delictum, quæ KOSTKANÆ Coelisq; consanguineæ Domui vltimo Hæredi nupta, illoq; (sic volentibus Superis) in pretiosam æternitatis Coronam translato cum Illustrissimo IOANNI de Bnin OPALINSKI Palatino Callisiensi, nimium dilecta in Connubialem cesserit Coronam; immortalis gloriæ plena, pietate in Zdzieszouienſe Magnæ Virginis Sacrum insignis, ærario probitatis opulenta, in Gentilitia Argo illius turbidum hoc emensa æquor, iam in littus æternitatis subducta, bonis aibus Cœlestis Patriæ optatum cum illo attigit Portum. Non quærit euectos in sublime Athlantum vertices, quin Olympum trāscendat gloriā Celsitudinis suæ grande illud Bellonæ spectaculum, decus & tutela Poloni Nominis, insuperabile bello caput, SIGI. SMVNDVS PRZYIEMSKI Notarius Campestris, & Armamentorum Regni Præfectus, cuius per campos Batovienses, calet adhuc Nobilissimi Sanguinis Purpura, & extinctus licet spiritus, vivit tamen in cordibus omniū, qui totus cor & anima Gradiui fuerat. Eminent, ille infra cuius verticem omnes Statuæ & Colossi, & quem rectefactorum cōscientia, supra omnes gloriæ vertices attollit; meritis bello paceq; tam ingentibus, vt scribentibus de se pro elogio

impe-

imperet silentium. Nullus quippe sæculi nostri Gradivus, nulla bel-
lorum moles exstitit : quæ Athlanti huic cadentis Patriæ, non incū-
beret, vsq; ad laureas & triumphos. Iuit ille intrepidus, contra Scy-
thicum & Cosacicum furorem, factus Lechicæ Gentis Murus Ahe-
neus, Sarmatici Gradiui comes, vis & spiritus, hâc infelici tempo-
rum reuolutione, quâ Parricida ille & immanis helluo Christiani san-
guinis, nimirum Timotheus, Chmielnicio proli suæ sceleratæ Epi-
thalamicos ignes accendere cogitans, eoq; infelici prætextu, contra-
ctis copijs, & evocato in Campestria Nuradino; atrox Poloniae,
vsq; ad Cineres & favillas, lectissimi Exercitûs Sarmatarû causauit
incendiû, floremq; Heroû nobilissimum, in vno oculi ictu, ceu acuto
Saturni invento, in Campis Batouiensibus succidit & demessuit, vt
ex hac ferrea Gradiui, & pilorum mortem sibi minantium segete,
nobiles Polonis, in fatalibus campis, excrescerent Palmæ. Nunquam
tamen funestum hoc Poloni Exercitus Ilium, fatalem Schytharum &
Cosacorum sensisset Vulcanum, si res, quæ iam fatis vrgentibus in
præceps ibat, ex invicti animi eius sententia, & heroicæ mentis con-
silio stetisset. Orabat quippe, & vultu illo, ac spiritu Mavortio ob-
testabatur eos; penes quostum summa rei bellicæ fuerat : vt subdu-
cto Equitatu, flore q; hoc Virorum Patriæ, & rebus melioribus serua-
to, pedes interea, cui ille præfuit, vim hostis sustinendo, intra Valla
maneret, modo apparatus belli, & annona obsessis sufficeret; sicq;
experiri cupiens, quid virtus Polona, quid temeritas hostium ampli-
us posset, vallo ac operibus inclusus, gemino Mense aduersam vim
sustinere promittebat. Perorabat pro illo ingentis animi spiritus, he-
roica omnia spondens, & iam in opera bellica audentius prorumpens.
Sed versis alio consilijs, obfirmatoq; in nouissima Campiducis animo,
qui tantum sibi credebat experturus, quantum cæteris posset, cui in omnes imperium:
& cum iam immanis clades nostris cer-
uicibus incumberet; horrenda q; strages momento omnia consume-
ret, non tulit audaciam PRZYEMSCIVS, ac ne in verbis, quam
actu flagrantior esset, se cum peditatu obijcit, & omne suorum robur,
in aduersos vertendo, dum strenuè pugnat, immemor sui & prodigus
magnæ animæ, memor gloriæ atq; Patriæ, mortem antiquis
Ducibus formidandam, intrepidè tulit. satis iudicans ad vitam, se
potuisse, fortiter pro Patria mori, & sanguinis pretio, thesaurum
æternitatis cõparare. Cæcidisti cum alijs Heroibus magne PRZY-
IEMSKI factus hostibus Victima, sed vt æternum, datus sæculis o-

mnibus in exemplum, tantus & tam amans Patriæ Heros sine exem-
plo, memoriâ famâque Nominis Tui immortalis stares, stabilisque
summâ virtute & gloriâ inextinctus, cui in Coronam æuiternam
stat erectum in cordibus omnium non alicuius Artemisæ; sed
Tuæ manibus Heroidis immortalitati exstructum Mausoleum
Triumphale. Verùm euocant adhuc in sui panegyrim, etiam mu-
tos & elingues Memnonas animantes Clarissimorū Virorum ma-
iores in occasu, prout & solis radij, ingentes stimuli dictionis meæ;
non tam auitis Maiorum imaginibus, quàm virtute propria præ-
cellentisq; animi cultissimis dotibus Orbem Sarmaticū illustrantes,
Purpurati Patres: ac in sellis Curulibus Censorini & Nasicæ, **CHRI-
STOHORVS & PETRVS PRZYIEMSCIj**, Culmensis &
Sremensis Castellani. Quales quantiç; fuerint, quàm eximiè cumu-
lati omni genere laudum, quàm conspicui illustri in Rempublicam
meritorum fama, quàm valuerint apud Reges gratiâ, apud omnes au-
thoritate, quàm fuerint excellenti in Deum fide, quàm prudentia &
pietate præcelluerint; quâta Reipublicæ & quàm salubriâ dederint
consilia, quo Patriæ amore incensi eandem â Suecico Leone toties
defensâ & malis ingentib; ereptâ seruauerint, quàm deniq; admira-
bili eruditione ornati, & recondita singulariç; Literatura perpoliti
claruerint: si hæc omnia recensere mihi animus esset, haud aliud pro-
fectò mihi faciendū putarē, quàm male feriatu ille, qui solem ipsum
lucidissimum mundi oculum illustrare malignâ candelæ luce moli-
retur. Leguntur vestigia hæc virtutis & famæ illorum, in depositis
ad magnæ Virginis Zdzieszouiensis pedes augustis Cineribus; nõ
leuiter ad exigui temporis prædicationem impressa, sed fixa firmi-
ter ad memoriam sæculorum omnium sempiternam. Ast Tu mihi
iam mentem inuolas, qui dulci recentis memoriæ spiraculo aman-
tiū Patriæ Ciuium pectora reficis, splēdidissima Heroidis **PRZY-
IEMSCANÆ** Corona, non vnus sæculi famam complexus, &
victrici Maiestate Tua oculos euerberans, in gloriæ Maiorum Tu-
orum Theatrum visendus progredieris **ANDREA PRZYIEM-
SKI** Vexillifer Califfiensis, Magne Neosponsi Parens. Sed infers
Tecum, Magnorum Progenitorum, **STANISLAI PRZYIEM-
SKI**, Curix Regni Mareschalci, & **ANNÆ OPALINIÆ** viuis
coloribus adumbratam imaginem: quam in Te, morum suauitate,
omniç; Virtutis elegantia adeò expressisti; vt nitidissimum Ma-
gnæ mentis eius speculum, & accuratâ excelsi animi idea esse vi-
dearis.

dearis. Maior tamen titulis omnibus ex Teipso æstimandus ap-
pares: qui acceptam à maioribus lucem, faustis Tuis sub penetra-
libus non fouisti tantum; sed præclaris Tuis facinoribus splendi-
dam, curisq̄ publicis æternum deuotam adeo dilatasti: vt rectefa-
ctorū Tuorū cōscientia, Orbem Polonū, procul dubio & assētatione
illustraueris. Maxima certè dicentium de Te panegyris est Sacrarum
virtutis Tuæ verè augustum, verè heroicum, quod Americi Ve-
sputij Conchæ, centum & triginta vniones in se continentis preti-
um, admirabili naturæ & virtutū copia affluens vicit & excessit, in
quo illibatæ mentis candor, sincera bonorum congeries, mores me-
liore metallo ducti, amor æqui iustiq̄ reuerentia, læta grauitas &
mentis pondus amabile, boni publici incomparabilis amor, pietas
Diuino cultui impensius addicta, honoris Mariani pectus zelantissi-
mum, ordine pulcherrimo distincta videbantur. Voluisti tamen o-
mnia hæc non uulgaria gestorum Tuorum decora, sub Gentilitia
Dolegarum Rosa, Kretkouia & Sokolouia Domūs Nobilissimo
Sanguine CATHARINA PRZYIEMSKA Cōsorte Tua lectissi-
ma, ita latere; vt Orbis secretum effugerent. verum immortalia facta
Tua, Augusto hoc sanguinis inuolucro tegi non potuerunt, ast arca-
no quodam fatorum consilio celsere Tibi in decus, & perenne Do-
mūs Tuæ ornamentum: imo celata sub hoc Connubiali decore, au-
gustiū Tibi effloruerunt in speciosam virtutum meritorumq̄ Tuorū
Coronam. Adscripti sunt Consanguinitatis vinculo flori huic
Magni Comites ROZDRAZEVI speciosissimæ Poloni Hymet-
ti Rosæ quæ gratissimo famæ suæ odore, Sarmaticum Orbem huc-
usq̄ reficiunt. Sed quis demum singula Domus vestræ ornamenta
edisserat? quorum laudibus non in nucleo Homeri Ilias, sed tota Si-
billa folia parum essent. Quis Sanguinis Vestri decora nexuq̄ au-
gustos per summa Profapiarum capita ductos, enumerando recor-
seat? Quis CZARNKOVIOS, GRVDZIENSCIOS, OPALINIOS, LE-
SCZENSCIOS DZIAŁYNSCIOS, GEMBICIOS, in PRZYIEMSIANAM
DOMVM longa cognatione descendentes, ex toto complectatur &
singulos reuoluat? quorum vel ipsa Nomina Orbi proferre, Pane-
gyres dicere est & Coronas. Ex tam heroico Maiorū spiraculo in-
dolē excelsam & geniū Vrsino dignum hausisti, æui Nostri deliciū,
PRZYIEMSIANÆ gloriæ tot sæcula complexus Illustrissime
ALEXANDER PRZYIEMSKI, Regni Poloniae Subdapifer,
Neosponse Dignissime; qui vnus omnia Auitæ Domūs lineamē-

ta refers, Maiorum Nomen, Maiorum Anima, vnusq; mensura cæ-
terorum. Non satis fuit magnitudini gloriæ Tuæ, accepisse à Ma-
ioribus Sanguinis & Virtutum Magnæ famæ spiraculum, non suf-
fecit ad mensuram Nominis Tui claris Antenatorum gloriari ima-
ginibus; nisi æque proprijs clarere Virtutibus hereditarium Ti-
bi fuisset. Inclaruisti statim in primo Iuuentutis Tuæ flore, quan-
do capacem sapientiæ mentem honestissimis disciplinis pulcherri-
mè instruxisti, omniq; literatura ita excoluisti; vt Tuis æqualibus
incitamentum & stimulus, reliquis stupor & admiratio fieres inter
studia literarum. Alij florem virtutis vmbaticos inter lares oc-
cultant, ac si ad alieni solis aspectum pristinam amittant eleganti-
am, quam veriùs Paternos decoquunt ad focos, vmbrales Ani-
mæ nec pulchrioris fortunæ fabri. Tu excelsam mentem Tuam
Magno parem sanguini, culturâ ingenij morumq; positissimis do-
tibus exquisitè instructam, extulisti in lucem publicam generosi-
or Aquila, non vt alieni solis indigus ab exotico splendore Tuæ
claritudinis geminæ iubar; sed vt domesticum latè diffunderes,
Orbiq; Europæo visendum communicares. Apparuiisti vel ex eo
Magni Nominis ALEXANDER, quia vnicus Tibi non suffecit
Orbis; nec Maioris Poloniæ ambitus, satis capaces erant Virtutis &
Magnitudinis Tuæ. Ergò quia Vrsino Tuo dulce fuerat Exotico-
rum prudentiâ erudiri, Augustum mentis Tuæ Capitolium virtu-
tumq; omnium Pantheon Vrbi Capitolinæ intulisti: non vt ibi ceu
in Perside cum Pelleo Iuene nomen quæreret, quod satis clarū do-
mi habuisti: non vt Tua velut Alcidæ trophæa sub alieno sole ma-
turesceret, cum antea satis Te grauem & maturū moribus, in imma-
tura licet ætate Polonia viderit: non vt cum Iasone clarior pericu-
lis inde euaderes; cum iam in Patria satis clarus animi dexterita-
te appareres; sed quia Magnitudo animi Tui, natalis soli angustijs
Patrijsq; Penatibus non potuit detineri. Recreasti tandem dulce-
dine præsentia Tuæ mæsta Patriæ viscera redux fortunatus qui ex-
pectationi publicæ maximū Tecum aduexisti solatium, cum quid-
quid Terrarū & Gentium, ad formandā animorū elegantia Orbis
Europæus ambitu suo cōplectitur, totum id in vsum & profectum
Tuum cōuertens, demum obsequijs Patriæ & vtilitati Reipublicæ
alacriter impēdisti. Vidit imprimis augusta facies Poloniæ, illudq;
spectatissimū virtutis heroicæ theatrū, in Comitijs & Cōuentib; pu-
blicis maturū animi Tui vultū, Maiestatemq; oris verborū pōdere
splen-

splendidam; quam toties cum stupore omnium explicasti, quoties ad
Comitia Regni Nuntium totque animorum Athlantem huic oneri nun-
quam succumbentem gloriosè peregisti. Suspexit & leuior Vertu-
mno fallaxque Moschua os Tuum aureum, florentemque suadã demirata
est illa septemtrionalis plaga; dum Legati functus munere cum ma-
gno Sarmatiæ Cynea Grzymultouio Palatino Posnaniensi, tractas-
ses negotia Patriæ cultissimus inter barbaras Gentes Demosthenes,
locutusque es Maiestatem Regni Sarmatici & gloriam animo tam in-
genti & ore tam augusto, ceu ipsa regnatix Maiestas è fastigio suo
loqueretur. Equasti demum illustribus factis magnitudinem No-
minis Tui, impleuisti erudita animi luce Maiorum splendores, coro-
nasti omnium de Te expectationem gratissimo euentu, quando A-
uitas Maiorum Ceras non permisisti inter vitia diffluere, aut splendi-
dissimæ Natalium Tuorum Cynosuræ ignobilem obduci nubem,
sed haustum à Maioribus Sanguinem pulcherimum virtutis Tuæ mu-
ricem effecisti! non exulauit tamen hinc, imò nitidius adhuc effloru-
it in Purpura Maiorum eburneus mentis superansque lilia pectoris Tui
candor; verbo dicam, fuisti semper ALEXANDER, non prout no-
men ipsum postulat, Terror Orbis, sed amor Ciuium, delictum Po-
puli, singulareque Maioris Poloniæ oblectamentum. Placuit virtus
hæc Tua, verèque Macedonica in agendo dexteritas, in conficiendo
felicitas, sapientissimo Poloniarum Moderatori Serenissimo IOA-
NI III. placuit inquam mens Tua cuiusuis officij gerendi capacis-
sima, pectus amore Patriæ zelantissimum, prudentia maximo par
Catonis, animi denique magnanimitas digna ALEXANDRO; &
nè emeritum in Patria Caput tanti Herois incederet absque Corona,
Prudentissimus Reipublicæ Argus ex alta mentis suæ specula pro-
spexit; dum Te Regni Poloniæ Subdapiferum Dignissimum effe-
cit. ALEXANDRI olim Magni effigiem, dignam augustis ope-
ribus signandis Cæsarum Augustus in suo annulo sculpi voluit; sed
melius augusta Superum ordinare decreta, dum cultissimam
animi Tui imaginem, pretiosæ Coruinarum Annuli gemmæ, nõ Ly-
sippi alicui, astitit Heroidis PRZYIEMSCIANÆ manibus æternum
sculpi fecerunt. Ad tam augustum quippè Virtutum Tuarum manusque
Regiæ Coronamentum, nihil Tibi prius debebatur, quàm nitida Cordis
Corona, Magnique Sanguinis pretiosum Monile, rarior Coruinarum
Annuli Gemma, Illustrissima SOPHIA Coruina GASIOWSKA,
quæ posita ut signaculum super Cor Tuum, cum Tibi fædere Cõubi-

ali pectus obfignasset, nunc improvise fatorum vi fracto Coruino-
rum annulo, iam oculis non tamen animis excidens & pretiosæ im-
mortalitatis Coronæ inserta Gemma hæc, vitam sigillo æternitatis
consignavit.

Ast dedere Tibi boni Superi, in solatium & medelam tanti
doloris; alteram ab aureo & antiquo Starzarum sæculo lectissima-
rum Virtutum Sponsam, Magnorum Parentum carissimam Proge-
niem, & inter reliquas augusti Filiarum Sanguinis teretes gemmas;
omnino clariorem Carbunculum THERESSIAM de Szczekarzo-
wice TARŁOVIAM. Cuius Triumphalem Asciam etsi Victrix
Tuæ Heroidis Maiestas, expansis ad spolia amoris manibus egerit
in triumphum; id tamen delicatam in Regno à tot sæculis Ascix ce-
russam minimè deformat, imò quàm pulchrum est illam sic vinciri
& tamen eminere non ut olim inter Consulares Romanorum Fa-
sces, sed inter dulces tenerrimi affectus Bellatricis Tuæ amplexus;
quàm decorũ & volupe est, eam non Labrodei alicuius Iouis, sed Re-
gijs Raucizianæ Virginis prætendi manibus, illudq; PRZYIEM-
SIANVM inter auspiciatos Hymenæi applausus audire occini:
Teneo Te Ascia. Amor quippè Triumphator mentium placidus ac
suavis, & tamen tot Victoriarum Achilles, cum imperio suo omnia
frenat, est certè inuictus animi Bellator, tot victricibus cordium ma-
nubijs, quot debellatis amantium affectibus diues, sed quàm dulcis
est & Ascix ex voto illius inter amicas Tuæ Amazonis palmas o-
mnium Nobilissima victoriæ Palma, quàm leue subeunti aureum
Maritale jugum; si vincula hæc amantissimæ captiuitatis, adaman-
tinas libertatis suæ reputat compedes, & felicioris fortunæ Arca-
dios nexus. Vicisti ergo Illustrissime Neosponse amicâ manu, quâ
iam tenes Triumphatricem tot sæculorum Asciam, sed erigit illa Tibi
in augusto pectore Sponsæ, Coronatum Rosis & Gemmis Trophæ-
um, vt Asciam Sarmatici Imperij Architectam, cuius excellentissi-
mo operi exstruendo, ipsi Praxiteli aut Dædalo parem esse intelligas;
quæ in fundamentis Regni huius, cum primo Conditore Lecho in-
gentibus suis meritis fidelissimè laboravit, & hucusque tanto ævi
spatio, minimè hebetata acumine suo non desistit operari. Debe-
tur certè illi Corona sæculorum gemmea omniq; principe metallo
pretiosior, tanquam Principis in Regno Familiæ insigni Nobilissi-
mo, debetur Regium Sceptri decus & Purpura, quibus ornata re-
splenduit tunc Coronata in Regno Ascia, quando deficiente Lechi
Prole

10

Prole (quæ noviter inchoati Regni sustineret gubernaculum,) & in
duodecim humeros Palatinorum summa rei Polonæ devoluta; Di-
ctator Toporeus inter duodecim Palatinos supremum fastigium oc-
cupabat. Maiora certè sunt hæc Toporeorum decora quàm stylo
circumscribi, Illustriores Ascix splendores quàm ingenij acie ser-
tari, antiquior Starzarum gloria non sæculis aut annis, sed ævo &
æternitate mensuranda, quàm omni memoriâ hominum dignè atti-
gi possit. Quis enim vnquam Historicorum calamus in tantam
scribendi vim assurgere poterit, vt primordia Gentis Vestræ & an-
tiquissimam coævam Polonia originem referat ac explicet? quis
splendidissimum Ferrum hoc, quàm longo in Patria splendescit ab
vsu, investigabit? quis deniq; Archimedes in Sarmatico Olympo,
Illustrissima Domûs Vestræ Lumina, per tot Capita Profapiarum
diffusa, ceu Stellas rutilantes Primæ in Polonia magnitudinis nume-
rando recenset? Amplitudo quippè Familiæ Vestræ, rerum ge-
starum gloria, Senatorum & Heroum numerus supra captum omnè
positus, ipsa deniq; rerum & nominum magnitudo, velut nube qua-
dam profundiori splendores Vestros abscondit, & spectatissimum
Ascix jubar humanis eripit obtutibus. Nec ego tam dives aut opu-
lentus haberi volo; vt omnia prisca ævi Toporeorum pretiosa Mo-
nilia, levi huic Stateræ appendam; nec tam curiosus indagator esse
cupio, vt antiqua Maiorum Vestrorum Nomina, in lucem publi-
cam de monumentis suis loco moveam; nec tam amplius sermone,
vt Augustos illorum Cineres minimâ styli mei concludam tumbâ;
nec deniq; tam perfectus, vt omnes Antenatorum Vestrorum ima-
gines, cum Apelle, tenuiori paginæ huic inseram: quibus inscri-
bendis, vix Cælum in paginam extensum sufficere posset. Vene-
ror potius Harpocratico instituto antiquitate venerandos Starzones
& Strazones; Comite prosequor taciturnitate, Magnos in Pani-
grodz, Luknia, Danaborz, Pregonia Comites Toporeos, libens præ-
tereo supremos olim Regni Exercituum Imperatores & Præfectos,
Palatinos Cracovienses, Sethegios seu Sieciechos, quorum Primus
Claustrî Sieciechouiensis cum Boleslao Chabri Fundator, Magnaq;
Patrimonij sui parte auctor exstitit. Remotissima antiquitate ob-
tectos non vindico à tumulo, Zegothas, Novogios, Ottones, Ca-
stellanos, Palatinos, Cracovienses & Sandomirienses, Teczynios
Scipiones Lechicos & Sacri Romani Imperij Comites. Ossolinios
Pericles Polonos, quibus Virtutis Corona Ducatus in Ossolyn, ab

Vrbano VIII, & Principatus S. R. Imperij à Ferdinando II. Imperatore oblata est. Non misceo Tuis laudibus iam pace beata quietos, Religiosissimos Zbylutas; fide illibatâ & amore boni publici incomparabiles Vloftouios Comites Xiãznenses, inuicta animi fortitudine ac singulari pietate celebrandos Korycinios Comites Pilecios, arte & Marte clarissimos Zaklikas, quibus hîc recensendis & enumerandis sæculorum non vrgeo memoriam, nec Diuos tantorû Heroum manes cælitùs euoco: quiescant augusti illorum Cineres, iam fato suo suisq; honorib; functi, & fastis immortalis famæ inscripti. Sufficient ætati nostræ, qui omnē gloriæ meritorumq; mensuram impleuerunt, traducto in se à Maioribus Sanguinis & virtutum magnæ famæ spiraculo, noui Patriæ Camilli: Neorius T A R Ł O; IOANNES & alter IOANNES, Sandomirienses Palatini ab Ottonne de Szczekarzovice Palatino Sandomiriensi, per Nouogios & Teczynios precedentes, quorû vnusquisq; Athlas labētis, Lycurgus stantis Patriæ dici poterat. Sonora est hucusq; vox clamātis famæ nominis illorum per Poloniam, quàm Herculeis passibus ad publicum decus & commodū, ad immortalem deniq; gloriam contendentes, per ardua quæq; & confragosa ferisq; obsessum iter, rapido cursu niterentur: quibus ante laticlaviū honoris, Consilij in animo Purpuram & Senatum præferre, ingens negotium fuerat. Ambiebat ergo Senatorius murex iam benè notos sibi illorum lacertos, ingentium meritorum in Republica baiulos, cui magnum illicium est, vt sequaces amiciat; fuisse pro decoro gestum à primis. Nobilis quippè Maiorum Sanguis, quo censerî æquè ac proprijs clarere Virtutibus Tartonibus hereditarium semper: est omni ostro fortunæ ad purpuras felicior; nec tam pulchrè alieno cruore, quàm proprio Natalium murice tincta Senatorum Conchylia rubent; qui & Illis Sydonio succo pretiosorem, ad chlamydem Senatoriam, subministravit colorem. Quàm ergo decorum est, filios Solis non fieri Phæetontes; tam pulchrum fuit Illos Tartovios, Paternorum splendorum prudenter non temerariè æmulos exstitisse, multoq; pede tritam eorum viam arripuisse, & vel in pulvere legisse vestigia, qui sibi antedaneo passu magnum gloriæ iter insigni Virtutum calcaneo decurrentes, prævivere, quorum Augusto Nomini meritisq; in Rempublicam, noua cumulatione semper maioribus, gratæ posteritatis industria inscribet æternùm duratura saxa. Inter ferream, & velut ex chalybe malorum cusam, infelicem præsentium annorum duritiem, iam to-

tam sub incude Vulcania gementem, ex aurifodina illa antiquioris
 sæculi libeat eruere purioris metalli Virum, cui & ipsa animi excel-
 lentia aureum providit Nomen, **NICOLAVM TARŁO** Supre-
 mum Regni Cancellarium. Consignat quidem aurei ævi signacu-
 lum signatorius eius annulus os meum: vt de tanto Heroe loqui qui
 gemmas non possim, piaculum mihi sit; ast vbi purissimum mentis
 eius obryzum loquitur, Tullius ipse tacet. habet nempe metallorum
 Princeps suam eloquentiam, ad cuius splendorem & Mantuana Mu-
 sa obmutescit, & Demosthenis facundia obtunditur. habet & iste
 inæstimabilis olim animi pretio Vir, Regniq; Nostri in suo annulo
 pretiosus vnio, habet inquam (si fas est arcana annuli vulgare) me
 tacente divitem meritorum in Republica gazam, virtutum cimelia,
 principem animi glebam, quæ pro illo ore eius augusto, quo Reges
 loquebatur, linguis & voce omnium disertum agit Oratorem, ipsa-
 que Patria, est vocale idioma immortalium gestorum eius; nec re-
 putat vel semel loqui pro aureo Poloniae Ciue, qui toties pro Com-
 muni Patriæ bono, pro integritate Reipublicæ, velut alter redivi-
 vus pro Rostris Latini maximus Author eloquij peroravit, qui de-
 niq; totus in vsus & commoda Patriæ aureus fuit. nec ænigmata
 loquor; cuius si caput nitidum aspiceres, quid? nisi aurum optimum
 sapiebat; si os eius & linguam pensitares, hæc tota anima Reipu-
 blicæ fuit; si deniq; augusti pectoris Conclauē scrutatus fueris, bono-
 rum omnium gazophylacium, omnisq; honesti elegantiam diceres.
 Nec tantum illi flos oris facundo vernabat germine, aut solus dul-
 cè sapiebat atticus lepos; ast in ipsis rebus fundata gravitas, purus
 animi Candor, illibata Principibus fides, veri cordatus amor, au-
 reum Virum visa fuerunt solidasse. de quo si Cyneas & Demosthe-
 nes totus, (qui ipse talis in Republica fuit) omnia dixissent; re-
 stat velut post guttam, Elogiorum eius Oceanus totus. Re-
 nouare si fas est doloris publici profundè inflictam cordibus o-
 mnium cicatricem, hiansque ictu valido mærentis Patriæ vulnus,
 quod cadentis in fatale marmor de sede sua vnus Ascix, benè exa-
 sciata in Ceruicibus hostium incidit acies; quæ nouerat stans ad-
 huc, aurea Patriæ Saturni condere sæcula: reuocamus pridem pe-
 rennibus memoriæ saxi, & æternitati benè descriptum Nomen
 Tuum, Illustrissime olim **IOANNES TARŁO**, Regni Poloniae
 Incisor, cuius Gentilitius splendor ceu excellens sensibile, lædit qui-
 dem insipientis sensum; nec assuetam tantæ luci inuestigandæ in-

genij mei perstringit aciem: & quod tenebris diutiùs affuetis euenire solet cùm in propatulũ solem venerint, acre oculosq; diuerberans lumen hebeti intuitu ferre nequeunt; idem mihi, ad primam excellentiæ Tuæ faciem cæcutire, ab initio pauere & in limine fatiscere cõtiguit. Si tamen penitius rem non iam apud me inuestigo, nec spiritus fatidicos & oracula Phæbi, sed lucem veritatis Historiã de Te consulo: video Diuinæ particulam auræ animum Tuum fuisse semper rasam tabulam, ab intra aureis virtutum characteribus scriptam, ipsis tantùm Cœlitibus de pretio & valore sui notam: ab extra verò boni publici incõparabili amore, fideli Principũ Poloniae obsequio exaratã, ferreoq; dexteritatis stylo, etiam apud Exteras Gentes immortalibus Cedris insculptam. Sed iam Te æui illius solem lucidissimum, oculis ereptum, nubeq; mortalitatis inuolutum, & mihi disparere video. Alius atq; alius, animo illabitur ipso sui aspectu gratissimus Ascix Vestræ splendor; alius mentem subintrat suiq; acie pupillam euerberat luminum vestrorum fulgor; alia Natalis Cœli Vestri, apparet constellatio; deniq; novus ab exuvijs mortalitatis, visendus exoritur nitidissimus ille mentium Planeta, Senaculi Poloni Maestas & delictum, vox nimirum clamantis è Triumphali monumento, quod sibi adhuc in vita operum excellentium Dædalus architecta Virtute, aureaq; Bipenni exasciauit, Illustrissimus olim IOANNES TARŁO, Palatinus Lublinensis. Echo nominis eius quàm dulciter resonauerit in auribus omnium, etiam extra limites Patriæ, non est quod inquiras; satis vocalis est fama tanti Senatoris, vel in illo Legationis munere, quod in Transsylvaniam adeò dextrè legitur expedivisse; vt Hercule Gallicano felicior, aureã oris sui catenã liberrimæ Genti regnaturum in Poloniam pertraxerit Bathorem. Exultat certè ad eius memoriæ felicem recordationẽ Polonia, cuius in arduis negotijs dexteritatem, sapientiam ac prudentiam, toties agnovit & venerata est, dum illa temporum revolutione, nihil fuisse in Republica tam difficile vidit; quod ille magno animo aggredi, consilio perficere, authoritate tueri non potuisset. Sed magis dolet ac ingemiscit se amisisse, in vno Senatore, salubrium Reipublicæ Consiliorum verè aureum Tripodem; in vnico Heroe, fortissimum Achillem, in vna deniq; Ascia obscurata tantum iubar tantumq; Familiæ splendorem. Verùm si potuit taliter afficere, vastam sui ambitu totius Poloniae corporis molem, eiusq; marentia iusti doloris cordolio movere aut sollicitare viscera, æter-

ra, æter-

ra, æternùm extinctus vnus Herois generosus spiritus : quantò maiores excutit lachrymas, plorantibus oculis Sarmatici Trionis Nobilissimæ parti Podoliæ, seruator eius fortissimus, & ob excubias Centoculo non dissimiles Argo in defendenda illa, Ascix fortitus nomen natiuo idiomate Straza dictæ, integritatis suæ acerrimus Custos **HIERONYMVS TARLO**. Medulla hæc dolentis nostrùm pectoris corpori suo avulsa; pupilla ista Aquilæ Polonæ oculis plusquam Sinonia fraude erepta, Sol deniq; hic Cæli Sarmatici, iam interpositione Otthomanicæ Lunæ eclipsatus; quantùm madeat luminibus, & quàm altè effuso lachrymarum profluvio immerfus deploret: æternos animam tanti Herois collegisse in Orbes, non est congrua & sufficiens huius paginæ Narratio, & ipsum Hymenæum dedecet iste dolor. Toties quippè triumphâsse cum eo visa est victrix sæculorum Ascia, quoties ipsum Graduum spirans, totoq; Vesuvio ad res maximas incalescens, Hector ille spes salusq; Podoliæ, aut pro Troia sua stans Apollo, non septemplici Aiæ clypeo munitus, aut totus Bipenni sua obarmatus, infestis Tauricanæ Phœbes ignibus Natiuam obtendit Asciam; ut nitore eius refracti incurfantium radij, suos ferirent basiliscos. quoties deniq; victricem hanc extulit Dolabram, toties Odryfia Hydra fulgore eius excæcata suoque ictu saucia, non parco immaduit cruore suum dedecus erubescens. Post cruores ergo Thracios & vindicias Magno Sanguini datas, securius illi omnino fuerat ad Purpuras iter; cui grandior ætas, non ebriam bis tincto veneno de fulvo Phryxi vellere pretiosâ pingebat lanam, sed toties profligatæ Cynthiæ Otthomanicæ pudor geminans ruborem, Purpuram Senatoriam colorabat; quam induens meliùs sudores belli abstergeret, ipseq; Comes Virtutibus acriter instabat, & vltro se meritis iungebat Palatinatus Sandomiriensis honor, nisi Heros hic, augustiorem sibi Purpuram, fusum per vulnera sanguinem censuisset: cui sufficiebat ad immensas animi gazas, meritorum ferax & ex seipsa ditissima virtus, volens magis digna esse, quàm videri in illo incedere Coronata. Ampliori sermone non retexo notas posteritati tanti Herois laudes, ut parcam ruborinè qui olim ex modestia, ad induendam justam meritis suis erubuit Purpuram, tunc etiam ad tenues & infontes Oratoris iustius erubescat panegyres. Sed rapiunt iam hærentem animum in sui contemplationem latè fulgentia Ascix Vestræ Cælestium gazarum pondera, bina Pontificiæ dignitatis Corcula venerandique Antistites,

STANISLAVS TARŁO Premysliensis Antistes, & PAVLVS Leopoliensis Archipræsul. Gemmas veriùs dixerim, aut vniones Ecclesiæ sine pari, & Infularum Monilia, quorum pectus cultissimũ animi pietate, magnitudine, morum elegantiã, gravissimi iudicii autoritate zeloq̃ Pontificali venerandum, omnes adeo infederant virtutes; vt cuilibet hominum ætati sufficerent in exemplum. Vasa tamen aurea fuere electa solique Deo consecrata; quæ toto vitæ tempore quid aliud sonabant in auribus omnium, nisi Divini honoris harmoniam, & dulcem innocentis animi Cytharam, nec tamen ad iactantiam vanæ ostentationis, vt sint tintinnabula inanis gloriæ, ab extra quidem suaviter sonora & dulce animorum melos, ab intra inane corpus & grande nihil; verùm ad genuinum modesti animi indicium pulchrumq̃ virtutis specimen, quæ nè videatur, licet re ipsa sit vas bonis operibus plenum, quod minimum ex se edit sonum: eligit potius esse in oculis hominum vacua & inanis. Quàm pulchrum certè in Præsulibus eluxit modestiæ exemplar, & tamen quàm plena serijs virtutibus hæc auriflua vasa fuere, quàm cælestis gratiæ infusione exundantia, omniq̃ rectefactorũ lapide pretioso intus & extra decora: quæ propter fulgorem sapientiæ probitatisq̃ splendorem, vniuersa opum mundi excesserunt pretia; propter mentis ebur & conscientiæ nitorem, Cœlestis puritatis attingerunt lilia & niues; quàm expolita, quàm mundissima, & quib9 ad plenitudinem omnis perfectionis tantum desiderabatur, quãtũ exundantibus septemplicis Nili ostijs, ad plenitudinem aquarum. Verùm nè aliquem ea inuadat opinio, quasi in Domo Vestra hospitari tantum visus fuerit quisq̃ Magnificus honor, exigui temporis sub Penatibus Vestris nactus moram, egisse semper inquilinum arguit retroacta sæculorum ætas, triumphasse in Toga & Sago Asciam palàm conuincit interpres rectefactorum publica Conscientia, quæ Tarłouios novos Patriæ Fabios Romanis validiores, & in Curulibus suis Cenforinos atq; Nasicas vidit, quos iam euocat in paginam de monumentis suis venerabunda lucubratio, STANISLAVM nempe & SIGISMVNDVM Polanecenses, deinde Bezensem, & GABRIELEM Radomienses Castellanos: vt constet Orbi, Asciam non natiuo tantum iubare coruscant; sed etiam Senatoria fulgentem in Trabea, vtrobiq̃ Illustrissimam fuisse. Quippe non ætate detrita, defluxit Tarłonibus Purpura, quæ toties continua serie succedentibus Posterorum renouabatur humeris, & ho-

nor illis ceu rediuiuus de Cineribus Antenatorum resurgebat Phœnix; imò ipsum Familiæ Senium & vetus in Orbe Polono Starzarum decus, quod decimum ab hinc sæculum, non versuti Myrmidonis manu aut Dolopum vulgari spiritu versant, suffragium illis esset ad Purpuram, nisi alia animi decora, iustioremeritis honoribus calculum dedissent. Pulcherrima quippè dos naturæ & fortunæ est magnus atq; altus sanguis; si tamen illi de proprio nihil accesserit venustatis & coloris, potiùs est rubor & verecundia in posteris. Alijs etiam Nobilitas generis, est gradus, quo ad sacram fortunæ aram ascendunt; Tarlonibus, in Comitatu meritorum, auxiliabatur integritas, animi magnitudo vno Iove minor, mentium apex, ipseq; innatus Candor, album calculum dedit ad Purpuras. Provisum certè fuerat cuilibet illorum à Maioribus suis, ut iis in virtutis & meritorum Patrimonia succedentes, Magni quoq; gloriæ successores, satis haberent splendidissimis Natalibus non dispari cura allaborasse; ast illi claritudinem generis, non ad satietatem gloriæ, sed ad stimulum habentes, tantò acrius animum suum vrgere ad excellentia quæq; non cessârunt: quantò illis à decora nascendi Origine, ad sublimia quæq; maior provocatio fuit. Nec possum hîc ingrato præterire silentio Animas illas, quorum Nomen Virtus heroica, latè in vltimas extendit oras, NICOLAVM & ANDREAM Sandomirienses, IOANNEM Leopoliensem, & NICOLAVM Premysliensem Vexilliferos; qui hucusq; famam suam immortalẽ super æthera notam, ceu ingens Magnorum operum volumen, ipsis expandunt vexillis, Magnanimi Tarloviæ Domus Alcidiæ, maximaq; Reipublicæ Columina: qui infracto mentis robore, tot olim negotia, tantamq; curarum molem sustinuerunt, quot munera pro integritate eius, nacti Asciam laborum hæredem, vsque ad inuidiam sæculorum absolverunt, sibiq; æternæ laudis exhibuerunt Trophæa. Noscitur in illis Ascia, tot sæculis agendo expedita, in molimine virtutum immortalis gloriæ Magistra. Noscuntur præcelsæ animi dotes, famulantis fortunæ obsequium, Regum gratia, insignes honorum Trabæ. Noscitur deniq; ceu ex vngue Leo, splendidissimus illorum sanguis, per omne genus meriti, gradibus & officijs in Regno maximis, & hucusque procedens: ipsaq; Ascia animorum formatrix, ingeniorum lima, sententiarum statera, bonarum mentium exasciatio, verbo complectar, omnium sæculorum splendor & Majestas.

Sed quis demùm tot indefessos Theseos, zelosos Hectores, intrepidus Curtios, Sarmaticos Scipiones, & alios sexcentes Bellatores, siue pro Aris flammeos Elias, siue pro Focis igneos Catones, meliori copia quàm olim ex Amaltheæ cornu aut Phrygio Equo, ex Illustrissima Familia Vestra, longa sæculorum serie prodeuntes, Oratione complecti vel vtiq̃ attingere valeat: quibus recensendis impar est omnino & insufficiens tenuis eloquentia. Ergo Aui saltem Tui Illustrissima Neosponsa, PETRI TARŁO Palatini Lublinensis, augustos Manes liceat non nihil contemplari, & vel in puluere virtutis eius legere vestigia. Traduxit ille à vetustissima origine magnum in se spiritum, quo semper in agendis rebus maximis incalescebat, & quo tota animabatur Polonia, factus olim Patriæ senaculum & anima boni publici. Accepit Insigne Gentilitium Asciam, non vt ostentaret originem suam Lecho coæuam; sed vt eo operaretur, quod in perenne vtilitatis Patriæ & gloriæ suæ affurgeret Monumentum. Induit deniq̃; Purpuram, satis Orbi fulgidam etiam sine gemmis, ex gemmis virtutum; sed quam illi ingentia texuere merita. vbi quàm consultissimam ad aram publici consilij egerit Animam, quàm ex Tripode sapiebat vt oracula diceret, quàm fuerit præcellētissimi animi Heros, quantus Orthodoxæ fidei zelator, quàm absolutissima in eo summæ virtutis idea, quanta iudicij in illo maturitas, quàm conquisita multa eruditione multoq̃ rerum vsu prudentia, quàm vndiq̃ circumspecta sedulitas, & nusquã non probata industria præluxerint; non mea de illo æstimatio, sed generis humani conscientia, sed Senatus Populiq̃; Poloni iudicium loquitur. Non possunt tamen illa excellentia ornamentorum eius quibus vbiq̃; eminebat vndiq̃; collucebat argumēta, in arctas brevesq̃ cogi periodos; non potest ille ipse quem Ecclesia, quem Patria, quem Respublica loquitur, digne à me prædicari; qui admiratione sui & magnitudine gloriæ, etiam ingeniorum medullas & Phænices animorum triumphabat. Sed quàm suauitè & hucusq̃ triumphet, licet iam ipse Currus Triumphales in Vrnas, Palmas Victrices in Cupressos, Purpuram deniq̃; in Sarmata mutauerit; in Magni Nominis Filijs, & Patriæ amātissima Prole ingens rei præsentis negotium est. Et hæc demùm magna Parentum felicitas, maius solatium, maxima gloria est, dare Orbi non degeneres Filios, sed gloriæ suæ ex æquo hæredes ac successores. Talem Te Orbi Polono exhibuisti, qui mihi dicendi facundiam adspiras, illo vul-

illo vultu, quo Reipublicæ Patriæq; momenta moderabaris Magne Senator, Illustrissime olim IOANNES, primò Lublinensis, deinde Sandomiriensis Palatine. Si verum est Nobiles ortus, non tam vitam ex suis Genitoribus, quàm ausum ingentium animorum trahere: quàm hoc benè in Te expressisti, qui etiam non plus lætis ex Materno vberè, quàm spiritus exfluxisti generosi. Ergo à tanto Maiorum sanguine vitam, & decora vitæ exorsus, Asciam Tuam manu validâ & operum amante complexus, non tam vitæ gloriosissimæ spatio, quàm architectâ virtute, tantum cōfecisti: vt dignum Archimede in Te ipso struxeris opus. Noluit quippè Maiores Tuos ita in Tuum laborâsse decus, vt non eis velut præmiū, paria facinora & actus æmulos rependeres; sed adiecisti de Tuo Asciam tantum splendoris & honoris, quasi in eius lucem, nemo ante Te laborasset. Sed quia erubescit rerum naturæ facies, si in viris heroibus princeps animus sine purpura; nec Tua Virtus potuit esse absq; Corona, aut animi Maiestas sine murice, cum ipse honor ad Te, cuiusvis moræ impatiens, quasi post longa tædia festinaret. Securis quondam Romanorum Procerum Insigne, Consularem decorabat Purpuram: quantò pulchrius Gentilitia Tarloviorum Asciam, Senatorias Orbis Lechici, in Te occupabat Curules: quem meritis non tempore grandior ætas cum æquasset Superis, cognatq; virtuti honor iussit Fasces prehēdere. Auxisti certè tum Purpuræ decora factus Poloni Senatus grande iubar; cum quidquid ab Asciam Tua bono publico leuigatum politumq; accessit, nè Phidias quidē ebori suo limatius quidpiam adijcere posset. addidisti honori æstimationis tantum pondus, vt dubium feceris, se ne Tibi, an Te sibi honor magis gratulari debeat, cui plus ex Te ipso claritudinis addidisti, quàm acceptū referre potuisti. Seriem Virtutum Tuarum non texo, vastissima fuit: magnitudinem animi non ediffero, in oculis omnium hucusq; versatur: merita non computo, adhuc in stupore tenentur: sufficet dixisse, posuisse quidem cum mortalitatis exuvijs Illustrissimū olim Parentem Tuum Purpuram, sed vt Tu eam indueres, qui fuisti Magni Progenitoris non degener Filius, Maiorumq; norma & amussis; sicq; secutus vitæ & gloriæ eius vestigia, mori quoq; debuisti. Perennat tamen Virtus Tua immortalis in augusto Filiorum Sanguine omnis perfectionis ternione absolutissimo, ceu firmissimis Patriæ & Ecclesiæ Columnis, quarum vnam licet everterit improvisa fatorum vis, stat adhuc benè in tribus virtute illorum

solidissima compactum immobile totius Patriæ atque Ecclesiæ fir-
mamentum. Hic iam liceat excitare à profundo mortis lethar-
go, venerandos Fratrum Tuorum Manes, moderni sæculi spirantia
fulcra, nunc etiam in umbra, non in splendore tantum Magnos &
Illustres, qui in vita Magni fuere, par Nobile Sanguinis Tui, Illustris-
simos ALEXANDRVM TARŁO, Castellanum Zauichosten-
sem, & SIGISMVNDVM Capitaneum Pilznensem: has aureas
Olympi Sarmatici lampades, licet extinxerit tristis fatorum nox, ma-
iores tamen illorum in occasu prout & solis umbræ sunt. Functi
quidem vitam, multa tamen pars illorum crudelem vitavit Libitinam,
quia maior relicta, iam tota elucescit in Magnæ expectationis Fi-
lijs, beneque, olim responsura Magno Nomini suo augusta Prole, etiam
post funera superstes. Non adduco hic ætatem illorum floridam,
omni elegantiam morum, pietate singulari, prudentiam annos exceden-
te, constantiam maturam, affabilitate & modestiam vernantem, totamque
culturae ingenij acriter intentam: non commemoro, quam post Virile
Togam induti, non vulgari manu aut gregario spiritu tenuerint Do-
mesticum splendorem, antiquissimam in opere suo Asciam, sed semper
maximis Reipublicæ applicabant curis: quam deinde, non Maiesta-
tis favore, leuicque plumam popularis auræ adiuti, aut aureo censu, qui
illis Dædaleo fingeret molimine velocem pennam, sed virtute sola
meritisque poscentibus, ad Trabeas & honores excelsos pernices A-
quilæ evolaverint: vbi ceu in alto fortunæ & gloriæ suæ nido,
quam floridum virtutibus, magno exigui corporis hospiti struxerint
larem animo, denicque quam amabili dulcore, & mentium suavi in-
uitamento celebres, Consilio in publica Orbis facie exquisiti, pru-
dentiam longoque usu per Exteras Nationes conquistam peritiã ple-
ni, sermone affabiles, humanitate insignes fuerint; recens horum me-
moria, probatissima in oculis omnium illorum vitæ series, ingens
dictorum comprobatio est. Meretur publicam famam, & Virtus
Tua, omniumque oculos animus ille, bonorum omnium Dactylithe-
ca, cum quo iam nobis redeunt prisca Saturni sæcula, & qui aure-
is Tuis Consiliis, calamitates nostras ad superbiam usque facis esse
pretiosas, Illustrissime STANISLAE TARŁO Palatine Lublinen-
sis. Infers quippe in Theatrum gloriæ Maiorum Tuorum, dignam
veræ virtutis imaginem, quam inter Lechica Numina portas, spe-
ctatissima omnis excellentiæ idea, mentium selectissimarum exqui-
sita portio, recensque operis gemma & splendor. Vix Te tenerum

fuis

fuis Fascijs evoluit Lucina, suscepere Musæ, & ingenij Tui aciem
suapte, poliri cupientem, & culturæ omnis auidam; primò expoli-
uit Atheneum Iagellonicum, illo Literarum cultu insigni qui bo-
nas mentes exasciat. In hoc erudito gratiarum sinu, vsq; ad excel-
lentiam ingenij & suaues Musarum delicias spei publicæ formatus:
prodijsti tandem in Orbem Europæum & exoticum Solem, clari-
tudine animi sic promicans; vt à Te omnium corda, ceu à sole
atomi raparentur. Vidisti superba Romæ Septizonia, & quidquid
coquitur illo Sole, Orbiq; alieno pretium Ascix Tuæ intulisti, pera-
grasti Prouincias & Populos omnes, sequacem vbiq; habens bo-
nam famam, quia prodromam virtutem; & quidquid in illis virtu-
te selectum est, in vsus Tuos innoxie transtulisti. Admouisti demũ
redux in Patriam fortunatus, strenuam Ascix Tuæ manum, seriam in
agendo & operi intentam, quam à teneris adhuc annis tenerrimè
complexus es. Accendisti tum auitis Ceris, Cynosuram gloriæ
Tuæ, quando optimè gnarus Illustrissimam A S C I A M Tuam,
primam in acie Martis aciem confecisse: eam non aliàs, nisi in
Ceruicibus hostium habetare voluisti; vt Tibi Martis ingenium
acueres, dignissimus S. R. Maiestatis Roth-Magister factus. Nihil
Ascix Tuæ ferrea Gradiui rubigo obfuit vnquam, quominus in Ca-
stris fortis, in Curia politissimus, domi humanissim9, ex ductili hoc
metalloy, in minutissimas laminas, prout res Patriæ posceret solidif-
simâ Virtute ducereris, imò eam, hostili cruore à ferrugine vin-
dicasti, quando ad Strigonienfes Cannas in Hungaria, Asciam Tu-
am militare in bellis, hocq; ferro tueri Patriam, & vitam dare Im-
perijs voluisti; Thracemq; barbarum & lumen & aciem Ascix fu-
gere effecisti. Succreuit tandem iustis in Patria meritis exercita
Virtus Tua, in Tribunalitio Areopago, per incorruptæ æquitatis tra-
mitem ad Senatorias progressa Curules; vbi quàm pulchrè in Con-
silijs ferendis antiqua responsa prudentum, in iudicijs ipsam æqui-
tatem vincere videaris, non est quod ad Sibyllæ folia reuocemus:
cùm & ipsa animi Tui puritas atq; elegancia, ceu magni pretij gem-
ma, ex pietate, candor ex ebore mentis, magnitudo ex virtute, pō-
dus ex autoritate, consiliorum abyssus ex intelligentia, ad oculum
in Te pateant. Sed iam hîc mihi dicendus venis, qui totus dici
non potes, nisi ore Tuo, quod pro Maiestate Polona augustè lo-
quitur, Starzarum & Tarlonum ævi nostri sūmitas & Maiestas, di-
lectæ PRZYEMSCIANI Cordis Sponsæ Magne Progenitor, Il-

lustrissime & Excellentissime Domine CAROLE de Szczekarzowice TARŁO, Regni huius Procancellarie. Decora Maiorum Tuorum & Nomina, supergressus est splendor Tuus, in Ascia sic expolitus, ut tersissimum speculum videri possit, in quo Principes Profapiae Tuæ per tot sæculorum tractus in Orbis Oculos facile incurrunt, etiam si in Te solo spectentur. Series illa temporum decadem sæculorum complexa, quæ à Lecho cepta, supparem illi Starzarum originem habet; myriadem in Te immortalium pace belloque gestorum, non claudit, sed renouat: nempe Tibi adeo sufficiens meritum gloria, ut quamuis de Toporeis filuisset omnis antiquitas, Tu ipse tota antiquitas esses, & superabundares adhuc Magnitudinis Tuæ nesciens mensuram; propter quam, cogitantium de Te capacissimas mentes excedis. In Senatu Romano Regum se vidisse Confessum, Cyneas olim coram Pyrrho Epirotha dixit. Animum Tuum Senatum ego dixerim Capitolino Maiorem, in quo Maiorum Tuorum facies tam augusta cernitur; ac si tot Regum, quot Antecessorum, Sanguinis Tui Confessum haberet. Atria Scipionum, Metellorum, Cæsarum, auitis imaginibus plena, atria tantum fuere, sed non augustalia Virtutum; at Tu picta hæc Vestibula non ambis, non referas, nec toto Apelle in id laboras; ut in lineamentis vultuum priscas effigies ostentent. Viva omnium effigies, anima, & ingens spiraculum es, totumque in vno, sed animatum; quod Ascia condidit Augustale. Referare mihi in eo cellas Iouis, & Conclauē Delphico venerabilis si liceret; reuelarem ipsam virtutis sedem, ipsam splendidiissimi intus apparatus medullam, & dignum Principe animo thronum. Nam quid in Te ex incomparabili Principum Virorum excellentia non summum? quid externa quoque specie quouis Curulium Senatoriarum fastigio digna, non vndique decorum? quid ad amulsum dotum naturæ præcellentium non compositum? certantibus ipsis Gratijs in purpurato Vultu Tuo, ut & amabiles simul, & ad oris Majestatem sint augustæ. Pulchritudo & decor animi Tui, etiam in externis Vestigijs satis apparet, soloque intuitu convincit; ut animorum oculos teneas, ut amorem & reverentiam temperes, ut leni quantumvis imperio, bonarum mentium Dictator sis. Non est Tymantis velum quod arcano pectore Tuo prætenditur; sed sincerissima Tui delineatio, ostendens qualis sis, ubi maximè habitas, nempe in Magnæ mentis Tuæ recessu. Hic residet ingenij perspicacia Centoculis acutior, iudicii sublime etiam Censorinis negatum, Sapientia

scientiæ Acrocorynthus. Athenarum Cecropio Maior, doctrinæ
politioris non fucus, non syparium, non crustata facies, sed nucleus,
sed theatrum, sed robur ipsum, æreque plusquam Corynthio fusa com-
pages, sæculis ferendis idonea & in exemplum Posteris suffectura.
Multi sapiunt in speciem & ad famæ tinnitū satis, Elephantes Cræsi
propriâ, ne Muscæ quidem alienâ, facilè evanidi & in nihilum su-
um redituri, si veritas opinioni se eorum opponat; quorum vasta
ut ipsis videtur eruditio, sensusque magnitudo aliquid utique fuisset; si
nimis in vacuum non protuberasset. At Tuæ vis eruditionis, soli-
dissima, profunda, seria, inexhausta, nimirum ex fonte Universalis
Studij Cracoviensis, non delibata tantum; sed plenis in Cor Tuum
sapiantissimum alveis deducta. Hic ingeniorum Ascia, imò acies
ipsa fueras, supra limam, supra censuram, intelligendo acutissime, di-
scernendo subtilissime, poliendo cultissime, & deducendo in opus
eloquii suavissime; quod profundius aliis conceperas ipso etiam
Magno Chirone Tuo stupente; quod supra nutum eius, iam captu
ingenij maximo prævenires, quæ vix Tibi insinuata fuere. Vidi-
mus attoniti, audiimus nimiâ dulcedine inundati, Atticam suadam
Tuam, in Rostris toties triumphantem, iamque tum felici mentium
præfagio, Oracula Tua audire nos putabamus, quibus nunc Orbem
Sarmaticum implet, & de cuiuscunque Eloquentiæ principatu trium-
phas. Iam tum Nestorem suum, non unus Regum Agamemnon
prævidebat futurum, iam tum Pericli suo fulmina sed dulcia, os au-
reum, non uno ictu formabat; Pallade Iagellonica vix gaudia sua
tenente, quod necdum ætatis permisso, iam maturus & Orbis æsti-
matione dignus, sentiendi dicendique Tripos fueris. Secuta dein-
ceps per Orbem, quâ latè patet Europæum, hæc celsissimas animi
Tui dotes ubique æstimatio, cum ivissent Tecum per longissimos E-
xoticarum gentium tractus, comites, pietas, innocentia, verecun-
dia, modestia, & alia heroicarum virtutum decora, quibus facile
adspirabat gratiam spiritus Cælestis, in benevola anima libenter ha-
bitans; disponebatque cor Tuum, ad eminentes profectus in studio
scientiæ, cum iam in eo Timor Domini solidissimam basim posu-
isset. Ita Germanicæ, Belgicæ, Gallicæ, Ausoniæ Oræ, felici passu
& magno prudentiæ fructu peragrata, ita Roma Fidei & scientiæ
medulla ac Ecclesiæ Princeps, oculis in Te attonitis defixa, ita sinus
Tibi gratiæ Summorum Pontificum & Purpuratorum Ecclesiæ Pa-
trum expansus, maximâ Tui æstimatione ostendit; etiam ad Hyper-

boream Arcion, dignas Orbis terrarum pretio animorum gemmas inæstimabiles nasci. At verò quis ille, & quàm rosis & lilijs Coronatus Patriæ finus fuerat, qui Te redeuntē excepit? desideria illa & anhelitus eius, quibus ad Te suspirabat, implevisti sanè & super implevisti, vix in oculos incurrens & iam cordium possessor. Plaufère statim honores publici, parem sibi Athlantem gratulati, Civiū Patriæ mentes, cognovère mentem in Te libertatis & Reipublicæ futuram: augusta Regum Solia, intellexerunt quod sibi destinebāt, eloquij in Te idioma purpuratum. Hic ego Oceanum Athlanticum in brevem Isthmum, Divinum Homeri opus in nucis avellanæ corticem, Myrmecidis nauem eburneam, sub tenellas unius apis pennulas cogo; si postquàm ad Rempublicam accedere Tibi placuit, quantus fueris ad hanc tenuem libellam expendo. Non capiebant Te Cōuentus Nobilitatis propter excellentiā animi, excedebas, quamvis modestissimo de Te sensu omnium gratias, rapiebas affectus, tenebas voluntates, quoties de rebus Patriæ sentires diceresve, minor adhuc subsellio, sed animo omnia subsellia prætergressus, & cùm nihil simulatis Politicorum artibus deberes, vincebas unico candore omnium Sinonum & blandientium Syrenum commenta, cùm probitas, sinceritas, veritas, formabat Tibi Consilia, dictabat Oracula, concludebat sententias. Nihil per Te datum ostentatrici pompæ, cerussatæ eloquentiæ, ambiguae & nimis reconditæ voluntati, uncis & ambitiosis manibus, oculoq; semper ad lucra sua & aliena sestertia respiciēti. Admissi in amicitia Pompilij, Nasicæ, Catones, delecti inter familiares virtute probatissimi Hephæstiones, exosi & reiecti Ganymedes, Parides, Narcissi, turbaq; illa parasytorum, cui semper animus in patinis & nihil tristius quàm domicæniū, penitens exauthorata. Lares & Penates Tui innocui, foci Vestales, Aula Harpyjs & vulturibus occlusa, mensa alienæ sanguifugis famæ risuiq; Sardonio, & procacibus Cynicis iam edētulis denegata, omnia priuatim & publicè ex tenerioris cōscientiæ præscripto, ex dictamine legum, ex officio boni Ciuis, æqualitati amica, singularitatem fugientia, humanitate suauissimè condita; sed tamen à iusto & æquo non recedentia: quæ omnia effecerant, vt publica Regni facies, neminem magis deperiret, corq; Nobilitatis nullibi tutius spiritus suos vitales, quàm apud Te deponeret. Inde veneratio, fiducia, communicatio animorum & consiliorū, inde credita Tibi legum & liberatis defensio, inde iudicia sancta, incorrupta;

publica, decernebas ut *Lycurgus*; spartã ubiq; animo & veritate invictam gerens, sed tamen ab illiciis priuato commodo lenocinantibus, & à *Callimachorũ* dulcib; sub antidoto venenis, purã omnino & distantẽ. Hęc integritas, magnitudo animi, agendiq; dexteritas, iam Te altioribus subfeliis, & eminenti honorũ præcellentiæ destinabat, vocabatq; ad culmen gloriæ, Magno & Augusto iudicio, Serenissimi & Invictissimi *IOANNIS III*, purpuratæ tot meritis virtuti Tuæ conferendum. Perfpicacissimus hic animorum interpres, Principum Europæ *Ocellus*, Regum Sapientiæ *Crisis*, Selectissimorum in Republica Civium æstimator, æquẽ in bellis, ut & in delectu Magnarum mentium triumphans, Curuli Senatoriã Palatinatus *Lublinẽsis* sublimavit decus Tuũ, toti *Sarmatiæ* magis magisq; visendũ; deditq; gustum Patriæ in Tuo honore lapidissimum, cum hoc animi sui oblectamentum, ipsa iam pridem votis & desideris ardentibus prægustasset. Si unquam hilares gratiæ, vultu jucundiori augustam Tanti Principis excepere gratiam; certè cum Te Senatui Polono in viscerasset, ex imis visceribus bono publico gratulatæ sunt, quòd integerrimi animi & summi iudicii Heros, in sede à tot sæculis & à tot Maioribus suis infessa, suavissimo omnium intuitu spectaretur. In hac Purpura Senatoria, non extulit Te honos supra Te ipsũ, non ademit dulcorem animi, Comitatis gratiam, admissionum facilitatem, zelum quidem boni publici adauxit, sed placidum omne in eo, & ex tranquillo compositum servavit. De Bello Otthomano, de Principum fœderatorum armis, de Moschovitica iungenda illis potentia, de pacificandis Monarcharum Europæ motibus, de Provinciarum Regni huius relevandis oneribus, & de aliis calamitosi temporis vicibus, Rempublicam nunc exagitantibus, gravissima cum intervenissent Consilia, quid non auditum ex ore Tuo, veridicum, salutare, ponderosum, Cedrisq; perennibus inscribendum, cum diceres ex animi profundo sensu, spirans adhuc Starzarum ingentes Animas, verè ab aureo ævo Senator, ac ideo dignus ex Oraculis Senatorijs, ut *PROCANCELLARIVS REGNI* in Oraculũ Principum, Maiestatem ipsam loquereris. Vt enim heliotropium solem, ferrum magnetem, Acus magnetica Stellam Polarem sequitur; ita summam Virtutem, prudentiam, autoritatẽ & eloquentiam Tuam, secuta est, Celsissimi huius muneris & honoris Eminentia, ad *PROCANCELLARIATVS* Regni Sigillũ Te poscente destinatione omnium; sed potissimo Regis Nostri Sapiētissimi delectu, qui cum
sæpius

18
sæpiùs ostendisset, quàm exasciatam limatissimi iudicij Censuram
in deligēdis elegantibus animis haberet, in Ascia Tua etiam seipso
Maior, fecit eam excellētissimi operis Architectā; cum aciem ipsius
terfissimam, exasciandis Regum per Sarmatiam Oraculis præfecit.
Si cultissima in Te eloquentia nectare manat, certè mens quoq̃ in-
tegerimâ probitate nitescit: quando dicta factis comprobas, Consi-
lia ad trutinam veri seriò examinas, responsa profundè meditata di-
fertissimè eloqueris, iudiciorum sententias, ex Iuris & æqui bilan-
ce pronuntias, idq̃; ex eo, quia domi Tuæ nimirum in pectore Tuo,
Sanctuarium pietatis & innocentis Conscientiæ cortinam habes.
Nota hæc & reuelata oculis Diuinis, qui Sole lucidiores sunt; corā
quibus cum in arcano Animæ Tuæ sæpiùs appareas, perfudit Te lux
illa, & sapientia erudijt, quam ex Ore Altissimi credimus prodijisse.
Quãquam enim negotia publica ingenti numero Te circumstent,
ac multitudine agendorum velut Teiplum Tibi eripiant, non ideò
tamen illis Te totum immergis, vt non superemineas animo, quem
rerum Divinarū Contemplationi, & curis ad renouationem spiritus
spectantibus, toties impendis & consecras. Inde nitor animæ, Vir-
tutum heroicarum amor, pro fide & Ecclesia zelus, inter mundi ne-
gotia illibata mentis puritas, in Christi pauperes ac præsertim Mo-
nasticam vitam professos, felix Elèemofynarum profusio, Superis
quoq̃ certantibus Tecum: vt vinci se beneficijs Tuis non patian-
tur, à quibus, in Te & Illustrissimam Domum Tuam copiosa bene-
dictio quàm descendat; res ipsa quamuis Cælesti sigillo obfignata
& arcano suo relieta, Orbi tamen Polono spectatissima conuincit.
Quid enim in Illustrissima Domo & stirpe Tua, tot splendidissimas
Illustrissimorum in OSTROG, WISNIOWIEC, ZBARAZ,
KLEWAN, DVCVM, ZAMOYSCIORVM, LVBOMIRSCIO-
RVM, TARNOVIORVM, SIENIAWIORVM, CHOD-
KIEVICIORVM, DANILOVICIORVM, BRANICCIO-
RVM, SAPIEHARVM, ZBOROVIORVM, FIRLEIO-
RVM, Profapias, Consanguineis nexibus cõplexa, non ad sum-
mum processit? vel non spectatur in fummo? Quid in Ascia Tua,
pace belloq̃ decorū nō resplendet? quæ cum dõmi Patriã suam ma-
gno splendore impleverit; etiam Exotici nunc Solis, in præcellen-
tissima indole & heroica animi virtute, Illustris & Magnifici Do-
mini ADAMI TARŁO oculos recreat, & præcipua sui æstimatio-
ne, præcellsi aliquando in Republica Nostra Nominis & honoris,

spem haud dubiam pollicetur. Quamvis verò Ascia Tua, ferreo acumine suo terrori esse possit; non terret tamen sed allicit, etiam ignivomos Leones, ex quibus Illustrissima HEDVIGIS dilectissima Filia Tua, iam vicit, iam dulciter illectum tenet, Magnanimum in Illustri & Magnifico Domino IOANNE LANCKORONSKI Capitaneida Neocorcinensi, Leonem; sed Heros iste Leo, quamvis sic suaviter triumphatus, Illustrissimæ Domus suæ, per tot sæcula deductos continuabit Triumphos, exæquabit honores, accumulabit meritorum thesauros, verè invictus Leo, pro DEO & Patria Gentilitiis Flammas Zelosissimus.

Quodsi Leones huc, in Trophæum immortale pudicissimi Amoris venere, quidni Herois PRZYEMSCIANA, ad Illustrissimam TERESSIAM Heroidem speciosissimam veniet? quidni expansis sincerissimæ lætitiæ manibus, ad ASCIAM properet Triumphalem! Ecce venit, ecce properat in Te Illustrissime SPONSE, Cordisq; sui delicio fruitur, cum ad Connubiales nexus Tuos felicem agit Paranympam. Regia hæc Virago Tua, roseam pulcherrimi decoris speciem, in Illustrissima SPONSA Tua, ô quàm oculis intuetur defixis! ô quàm dotes animi summas, ab Illustrissima de peruetusto PSZONKARVM Sanguine Matre ipsius, Summæ Virtutis Heroïna, in dilectam Filiam deductas, atq; per crystallina oculorum lumina transparentes, æstimat ac veneratur! Tibi illam Illustrissime SPONSE, in gemmam Cordis Tui pretiosissimam consignat, Tibi in Coronam Capitis, ex purissimis lilijs necit. Cui vt Cælestes quoq; Gratia manibus dent Lilia plenis, vt Permagno Sanguini, DEO benedicente, gemmarum ex vnione nascatur fæcunditas, dum Myrias Epithalamicorum applausum vouet; id etiam precatur, vt in immortalis Trophæo Heroidis PRZYEMSCIANÆ manu, & ASCIÆ TARLOVIANE Architecturâ erecto, Cornatis tota gemmarum grandine sæculis, triumphet VICTRIX
AMORIS PRZYEMSCIANI
MAIESTAS. Dixi.

CRAC: Typis NICOLAI ALEXANDRI Schedel, S. R. M. Ord. Typogr.

XXXII-21

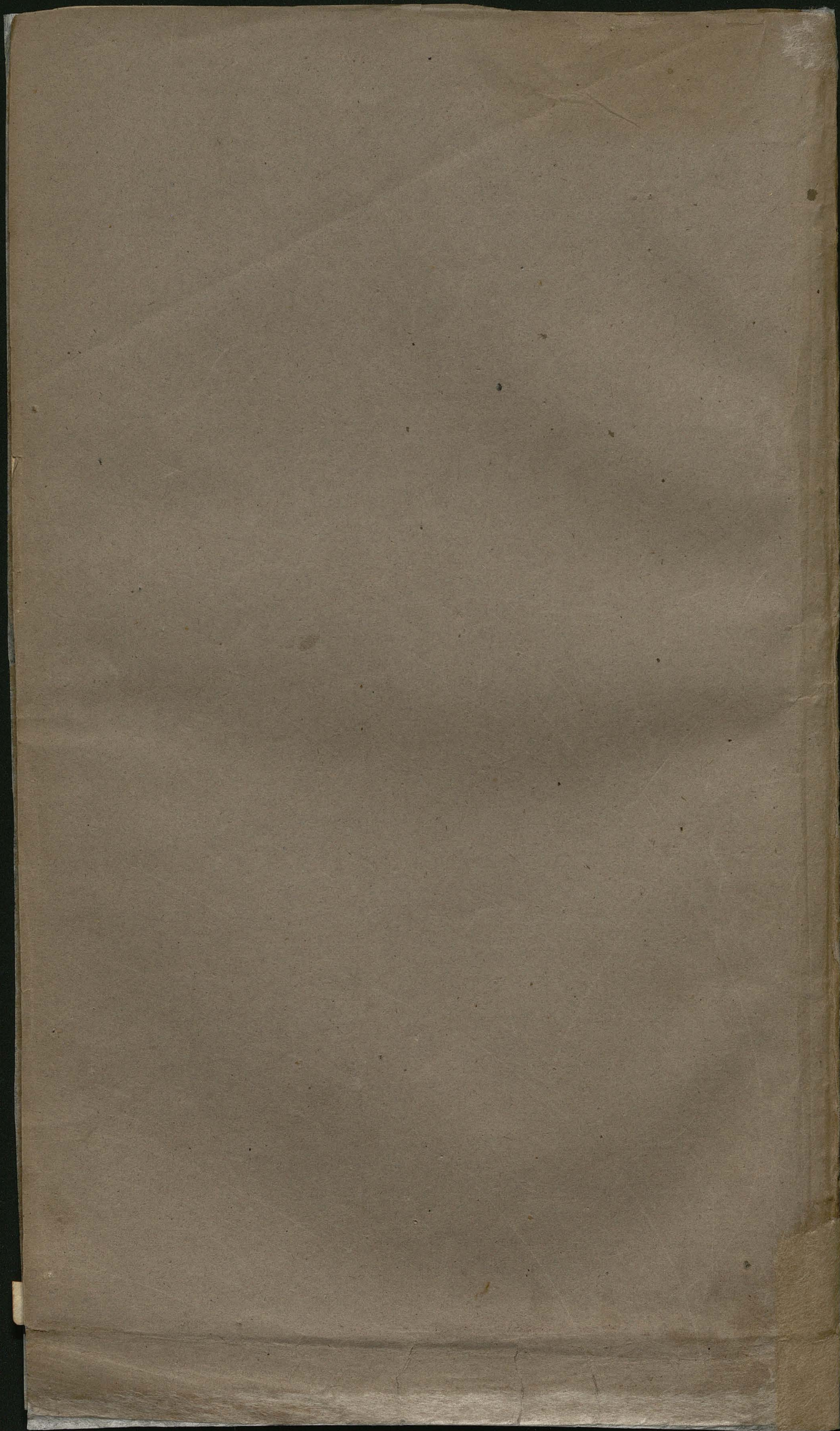
eo a-
tiam
tiffi-
num
DN-
leo,
tot
ac-
&

i A-
iffi-
i ex-
um-
SE,
feli-
her-
ocu-
ima
um-
ftal-
i il-
imã
Cui
gno
ur

TH. UNIV.

LIGAE

211

Biblioteka Jagiellońska

stdr0009053

